

Lunds universitet

Institutionen för kommunikation och medier

Journalistik

Handledare: Sophie Elsässer

2017-01-12

Isaak Bowers, Erik Hadzic, Jesper Spanne

JOUK10

SD in i värmen

En diskursanalytisk studie av hur Sverigedemokraterna
skildrades i svensk rikspress 2014-2016

Förord

Vi vill tacka vår handledare Sophie Elsässer för engagerat och bra hjälp under vårt examensarbete. I början av vår uppsats delade vi på arbetsuppgifterna, men ju närmare slutet vi kommit på arbetet desto mer har vi skrivit ihop alla delar tillsammans. Det har varit en spännande och lärorik resa, och vi vill slutligen inom gruppen tacka varandra för en god arbetsinsats.

Abstract

The aim of our study was to analyze how Sweden's four national daily newspapers – *Aftonbladet*, *Expressen*, *Dagens Nyheter* and *Svenska Dagbladet* – portrayed the anti-immigrant Sweden Democrats from May 2014 to October 2016. There are a number of reasons why it is highly relevant to study the Sweden Democrats. Firstly, their rise from relative obscurity to becoming the country's third largest party over the last decade has transformed Sweden's political landscape. The party's emergence is also part of a much larger narrative, with the growth of far-right populist parties and nationalist forces – from Dansk Folkeparti and Fremskrittspartiet in neighboring Denmark and Norway to the election of Donald Trump in USA – across the west, at the same time as the dramatic refugee situation in Europe has generated an explosive debate on immigration across the continent.

In the first step of our analysis we made a quantitative analysis of 210 articles, using a code schemata to highlight patterns in the reporting. These articles were collected from three separate sample periods. In the next step, we made in-depth qualitative analyses on twelve articles which were representative of the overriding structures we could discern from original material. Throughout our analyses we used discourse analysis as our theoretical framework. Our analysis shows that from May 2014 to October 2016, the national press in Sweden has increasingly portrayed the Sweden Democrats as a conventional political party, slowly replacing the framing of the party as a dangerous or unreliable force. As part of this trend, the newspaper reports also shows a softening of the relationship between the Sweden Democrats and the other parliamentary parties. However, the portrayal of the party as an outcast in the country's political field has by no means been eradicated, and a continued development in the same direction is no foregone conclusion. With this in mind and parliamentary elections coming up in 2018, our hope is that this study will be one of many investigating the relationship between the Sweden Democrats and the country's media the coming years.

Nyckelord: Sverigedemokraterna, politik, Sveriges rikspress, diskurs

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	5
2. SYFTE OCH PROBLEMFORMULERING	6
2.1 BAKGRUND: SVERIGEDEMOKRATERNA	6
2.2 NATIONALISTSTRÖMNINGAR I EUROPA.....	8
3. TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER	9
3.1 DISKURSTEORI	9
3.2 SOCIALKONSTRUKTIVISM	11
3.3 TIDIGARE FORSKNING	11
4. METOD OCH MATERIAL	12
4.1 MATERIAL	16
5. RESULTAT OCH ANALYS	18
5.1 KVANTITATIV ANALYS.....	18
5.1.1 1:a till 10:e maj 2014	19
5.1.2 1:a till 15:e oktober 2015	19
5.1.3 1:a till 10:e oktober 2016	20
5.1.4 Kommentar: kvantitativ analys.....	20
5.2 KVALITATIV ANALYS	23
5.2.1 Artiklar till kvalitativ analys.....	23
5.2.2 Period 1: 1:a till 10:e maj 2014	24
5.2.3 Period 2: 1:a till 10:e oktober 2015.....	29
5.2.4 Period 3: 1:a till 10:e oktober 2016.....	35
6. AVSLUTNING	40
6.1 SLUTSATS	40
6.2 FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING	44
7. KÄLLFÖRTECKNING	46
BILAGOR	50

1. Inledning

Under 2015 uppstod en dramatisk flyktingsituation i Europa till följd av de pågående stridigheterna i mellanöstern. Flykting- och integrationspolitiken blev snabbt en av de absolut viktigaste politiska frågorna i Sverige, en fråga som sedan länge var en central del i Sverigedemokraternas (SD) ideologi. Under samma period började andra partier närma sig SD för presumtiva samarbeten, något som tidigare varit uteslutet. Den politiska utvecklingen gjorde att svenska medier per automatik ställdes inför en utmaning i hur man skulle framställa SD, något som fortsatt vara ett hett diskussionsämne hösten 2016. Under större delen av 1990-talet och början av 2000-talet behandlades partiet med iskyla av Sveriges ledande medier, och den efemära uppmärksamhet man erhöll var ofta sprungen ur skandaler kopplade till personer inom partiet. Men i takt med partiets ökande politiska inflytande började långsamt en förändring ske, och SD gick från att vara paria till att i allt högre utsträckning bli inbjudna till debatter och porträtteras i medierna. En värtalig partiledare i Jimmie Åkesson, som dessutom var renons på historiska skandaler, gick i bräschen för det SD som önskade bli taget på allvar. SD:s framfart måste också förstås som en del av en våg av framgångar för radikala högerpopulistiska partier i västvärlden. Partiets motsvarigheter i Danmark, Norge och Finland – Dansk Folkeparti, Fremskrittspartiet och Sannfinländarna – har på senare år vuxit fram som mäktiga aktörer i den inhemska politiken, och från resten av kontinenten bör Polen och Ungerns politiska utveckling i högerauktoritära riktning samt Front Nationals växande popularitet inför nästa års val i Frankrike nämnas som uttryck för den rörelse SD är en del av.

Den här uppsatsen undersöker hur framställningen av SD förändrades under treårsperioden från 2014 till 2016 – med ett särskilt fokus på om det går att utläsa en normalisering av partiet i medierna, och i så fall hur det har tagit sig uttryck. Uppsatsens slutsatser är baserade på en kritisk diskursanalys av tolv utvalda artiklar från undersökningsperioden. Artiklarna valdes i sin tur utifrån de mönster som kunde utläsas från en första övergripande kvantitativ analys. Den övergripande kvantitativa analysen baserades på 210 artiklar om SD från tre nedslag under undersökningsperioden, som samtliga analyserades och kodades in i enligt ett kodschema. Den kvantitativa analysen låg således till grund för den kvalitativa analysen, som utgör uppsatsens huvuddel.

2. Syfte och problemformulering

Som nämns i inledningen är SD förknippat med två av de ämnen som dominerat nyhetsrapporteringen de senaste åren: den radikala populistiska högerns framfart i västvärlden och den pågående flyktingsituationen i Europa, som i Sverige hade sitt epicentrum hösten 2015. Därför anser vi det vara högst relevant att analysera SD. Dessutom är SD Sveriges idag tredje största parti, vilket i sig motiverar att de analyseras.

Det vi undersökte mer specifikt, var hur mediebilderna av SD har förändrats under de tre senaste åren. Behovet denna uppsats förstärktes ytterligare av den nyutkomna rapporten från Delegationen för Migrationsstudier, "Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden".¹ Rapporten undersöker hur ledarsidorna på Sverige, Norge, Danmark och Finlands främsta tidningar skildrade ländernas respektive ledande radikala högerpopulistiska parti. Studien visar att Sveriges fyra rikstäckande dagstidningar inte behandlar SD som ett konventionellt parti, men detta baserat på material från åren 2009 till 2012. Med en undersökningsperiod som avslutades för fyra år sedan, då Sveriges politiska situation var en helt annan än dagens, ställer rapporten lika många frågor som den levererade svar, trots att den var nyutgiven. Med det sagt var det i högsta grad relevant att göra en liknande studie som istället baseras på material från våren 2014, två år efter Delmis undersökningsperiod avslutades, till hösten 2016 – och som dessutom kastar nätet ännu bredare, och även innefattar nyhetsrapporteringen.

Kort sagt ville vi undersöka om SD alltmer gestaltades som ett konventionellt parti över de senaste åren – och i så fall, hur denna utveckling tog sig uttryck. Det undersökte vi genom att analysera innehållet i Sveriges fyra rikstäckande dagstidningar: *Aftonbladet*, *Expressen*, *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet*. Med avstamp i det landade vi i följande frågeställning:

Hur har *Dagens Nyheter*, *Aftonbladet*, *Expressen* och *Svenska Dagbladets* framställning av Sverigedemokraterna förändrats från 2014 till hösten 2016?

2.1 Bakgrund: Sverigedemokraterna

Partiet Sverigedemokraterna bildades 1988. Under början av 1990-talet (i takt med att Sverige började ta emot många flyktingar) väcktes också ett nytt intresse för den fråga som utgör

¹ Hellström, Anders & Lodenius, Anna-Lena, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*. Statens Offentliga Utredningar, Delegationen för Migrationsstudier. 2016

kärnan i SD:s ideologi: invandringsfrågan. Trots det skulle det dröja ytterligare ett antal år innan partiet erhöll något större folkligt stöd. Fastän SD:s främsta utmanare, det invandringsfientliga Ny Demokrati, föll bort under valet 1994 lyckades SD inte mobilisera någon väljarskara som skulle räcka för att ta partiet in i riksdagen, utan partiet fick bara 0,25 % av rösterna.²

Under 2000-talet skedde en förändring. 26-årige Jimmie Åkesson från Sölvesborg valdes till ny partiledare 2005. Genom att städa undan mycket av det som tidigare associerats med partiet önskade man få ett större genomslag hos allmänheten. Efter valet 2006, där partiet fick 2,9 % av rösterna, började SD ta sig ur den mediala frysboxen, och figurerade sakta alltmer i rapporteringen.³

I riksdagsvalet 2010 tog SD sig in i riksdagen genom att få 5,7 % av rösterna, och till valet fyra år senare hade partiets stöd ökat till 12,9 % av rösterna, vilket gjorde dem till Sveriges tredje största parti. SD utveckling över de senaste åren har gått i linje med hur andra radikala högerpopulistiska partier lyckats få stöd runtom i Europa, och hur partier med liknande ideologi blivit maktfaktorer i Danmark, Norge och Finland. Att förklara vad som ligger bakom SD:s framväxt är ämne för en egen uppsats, men en framgångsfaktor som studier pekar på är hur partiet på samma gång lyckats framställa sig som en representant för de värderingar som påstått gått förlorade i det nya, multikulturella Sverige – här kan exempelvis nämnas hur de försökt överta Socialdemokraternas berömda begrepp om ”folkhemmet” – och som en utmanare mot det gamla politiska etablissemang.⁴

Vidare har de senaste årens händelser och utvecklingen i den politiska debatten spelat SD i händerna. Exempelvis fick SD rekordsiffror i opinionsundersökningar under den dramatiska flyktingsituationen hösten 2015, där partiets hårda linje i invandringsfrågan vann många sympatier.⁵ Radikala högerpopulistiska partier som SD har också kunnat utnyttja den allmänt

² Häger, Björn, *Problempartiet - mediernas villrådighet kring SD valet 2010*, Mölnlycke: Stiftelsen Institutet för mediastudier, 2012, 17-19

³ Ibid, 24-28

⁴ Hellström, Anders, & Nilsson, Tom, *We are the Good Guys: Europeanization of Neo-Nationalism, the case of Sweden*, Malmö University, Malmö, 2008, 25

⁵ Svensson, Olof. Trots flyktingkrisen – nya rekordsiffror för SD. *Aftonbladet*. Hämtad 2016-12-07

hårdnande tonen i den europeiska debatten kring migration och flyktingfrågan, där dessa frågor har kopplats till kriminalitet och terror.⁶

2.2 Nationalistströmningar i Europa

Många delar av den debatt som omgärdar SD – och partiets motsvarigheter runtom i Europa – kan kopplas till en större, europeisk identitetsdebatt som följt i globaliseringens fotspår. Globaliseringen har skapat en identitetskris i en stor del av den europeiska befolkningen, och dessa väljare har då omfamnat rörelser som bygger på den nationella identiteten – rörelser som också placerat invandringsfrågan centralt.⁷ Om bevarandet av nationella identiteter i en alltmer gränslös värld är en av de övergripande faktorerna bakom den populistiska högerens framväxt, har medierna också spelat en inte obetydlig roll i utvecklingen. Då partier som SD ofta började som små rörelser har de varit beroende av medier för att nå ut med sitt budskap, och medierapporteringen av partierna har i viss mån också överfört en legitimitet till rörelserna (vilket de också har kritiserats för). Speciellt radikala högerpopulistiska partier har varit beroende av exponering i medierna, då dessa partier ofta förknippas med ett auktoritärt förhållningssätt och är i stort behov av politisk legitimitet. Risken är annars att partierna blir politiskt irrelevanta, så som exemplet med Ny Demokrati i Sverige.⁸ Radikala högerpopulistiska partier har också kunnat utnyttja en viss synergi mellan dem och medierna, där dessa partiers strategi av att göra poänger av spänningar i samhället och våldsbrott kan samspela med mediernas krav på sensationella nyheter.⁹

Ett avgörande skede för alla framväxande radikala högerpopulistiska partier är hur de hanterar steget in i den etablerade politiken – som när SD valdes in i riksdagen, för att ta ett relevant exempel. Partierna måste då bygga upp en mer professionell organisation och starkare ekonomi, medan de politiskt ska hantera balansen mellan att locka fler väljare i ett bredare omfång och samtidigt inte tappa bort den egna identiteten. Lyckas de radikala högerpopulistiska partierna med det kan de etablerade partierna inte heller ignorera dem på samma sätt som

⁶ Hellström, Anders, & Nilsson, Tom, *We are the Good Guys: Europeanization of Neo-Nationalism, the case of Sweden*, 26

⁷ Ellinas, Antonis A, *The media and the far right in western Europe: playing the nationalist card*, Cambridge University Press, New York, 2010, 6-7

⁸ Ibid, 32-33

⁹ Ibid, 34

tidigare.¹⁰ Under de senare åren har identitetsdebatten också anammats av många av de stora partierna runtom i Europa, vilket de populistiska partierna kunnat dra fördel av: då detta är en av högerpopulismens absoluta kärnfrågor har de kunnat framställa sig som det äkta och trovärdiga alternativet i frågan.¹¹

3. Teoretiska utgångspunkter

Denna analys av Sveriges fyra rikstäckande dagstidningars skildringar av SD använder diskursteori som teoretisk grund. Diskursteorin utgjorde en utmärkt teoretisk plattform för att djupanalysera tidningarnas språk och texter, och utröna dess inneboende mening. Under det diskursteoretiska paraplyet finns det i uppsatsen bland annat ett intresse för vilka maktstrukturer och -relationer som gick att utläsa i språket, vilket går under beteckningen ideologikritik. Med det som teoretisk utgångspunkt användes en analysmetod baserat på Peter Berglez modell för kritisk diskursanalys.¹² På ett mer övergripande plan vilar hela analysen på en socialkonstruktivistisk världssyn: att verkligheten är en social konstruktion som formas av våra upplevelser och vårt språk.

3.1 Diskursteori

”När jag refererar till språket som en diskurs signalerar jag en vilja att undersöka språket som en social praktik”, skriver Norman Fairclough i *Media Discourse*.¹³ Med andra ord: inom diskursteorin ser man inte på språket i isolation utan som del av ett större socialt sammanhang; att språket får mening genom sin kontext. För att få en verklig förståelse för tidningarnas språk och texter måste man alltså synliggöra hur de fungerar i sin kontext. Detta understryks i texten ”Critical Discourse Analysis”, där Fairclough och Wodak skriver att diskurs är ett ”ömsesidigt förhållande” mellan språket och kontexten (både den omedelbara situationerna och den mer övergripande) språket verkar i.¹⁴

Valet att analysera hur SD har skildrats i medierna är baserat på en övertygelse att rapporteringen har en verklig samhälls betydelse. Att medierna inte bara färgas av den politiska

¹⁰ Ibid, 16-17

¹¹ Ibid, 28-29

¹² Berglez, Peter, Kritisk diskursanalys, I: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, Studentlitteratur, Lund, 2000, 194-218

¹³ Fairclough, Norman, *Media discourse*, Edward Arnold, London, 1995, 54

¹⁴ Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, I: Dijk, Teun Adrianus van (red.), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction. Vol. 2, Discourse as social interaction*, 1997, Sage, London, 258

verkligheten, utan att deras språk i sin tur också påverkar SD:s politiska verklighet. Det betyder inte att uppsatsen undersöker hur rapporteringen påverkar människor och samhället: det är inte effektstudier som bedrivs. Däremot är det värt att betona att det är kombinationen av ämnets innehållet och det större sammanhanget – den politiska situationen i Sverige idag – som gör ämnet verkligt intressant och betydelsefullt. Därför var det naturligt att ha diskursteori som teoretisk utgångspunkt, med kritisk diskursanalys som huvudsaklig metod.

Hur ska begreppet diskurs definieras? En definition av diskurs utgår från samhällets olika institutioner – exempelvis massmedierna eller politiken – där diskurs ska förstås som alla handlingar och all kunskap inom en specifik institutionell sfär.¹⁵ I *News Discourse* beskriver van Dijk termen diskurs som olika enheter av språk, där diskursanalysen bryter ner dessa enheter både textuellt och kontextuellt.¹⁶

Sammanfattningsvis kan diskursen alltså definieras både som en social aktion och som en typ av kunskap, där diskursens verkliga kärna är relationen mellan språket och kontexten den befinner sig i. Därför var kontexten också konsekvent en del av uppsatsens analyser, även när texterna bröts ned språkligt genom analysmetoden och dess variabler, inspirerad av Berglez modell för diskursanalys.¹⁷

I uppsatsens analyser finns ett konsekvent intresse för relationerna i texterna, vem som besitter makten, och vilka versioner av verkligheten som förmedlas. Frågor och perspektiv som dessa beskrivs som ideologikritiska, vilket är en av de vanligaste inriktningarna inom diskursteorin. Inom diskursteorin förstås ideologi som de maktstrukturer, relationer och orättvisor som skapas och förmedlas genom språket.¹⁸ Ideologier har också slagkraftigt beskrivits som “meningsskapande i maktens tjänst”¹⁹, och Fairclough skriver vidare att det är svårt att bortse från maktperspektivet om man vill förstå hur medierna fungerar i vårt sociala system.²⁰ Ibland är ideologier i högsta grad synliga och medvetna, men de förekommer också omedvetet och implicit – och det är denna tillsynes osynliga ideologin i språket vi synliggör genom vår analysmetod, och de riktade frågor variablerna ställer till innehållet

¹⁵ Fairclough, Norman, *Media discourse*, 18

¹⁶ Dijk, Teun Adrianus van, *News as discourse*, Erlbaum, Hillsdale, N.J., 1988, 24-25

¹⁷ Berglez, Peter, *Kritisk diskursanalys*, I: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, 194-218

¹⁸ Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, 275

¹⁹ Fairclough, Norman, *Media discourse*, 14

²⁰ *Ibid*, 12

3.2 Socialkonstruktivism

För att avslutningsvis lyfta upp diskussionen en nivå, kan uppsatsen även kopplas till det samhällsvetenskapliga perspektivet socialkonstruktivismen. Utgångspunkten i denna studie är socialkonstruktivismens syn på verkligheten som en social konstruktion – något vi skapar med vårt språk och social interaktion – och inte något absolut och oföränderligt. Inom socialkonstruktivismen beskrivs kunskap som produkten av ”ideologiska, intresse- eller maktbetonade processer”²¹ – där parallellerna till vår ambition att med hjälp av diskursanalys undersöka och synliggöra nämnda strukturer, intressen och maktförhållanden är uppenbar.

En kärnfull definition av socialkonstruktivismen levereras av Peter Berger och Thomas Luckmann i *The Social Construction of Reality*: “Så fort vi börjar använda språket, börjar vi förvrida verkligheten”.²² Som vi redan poängterat: anledningen till att vi valde att analysera rapporteringen av SD är övertygelsen om att mediernas skildringar och språk har en verklig betydelse; att medierna inte bara speglar en bestämd, objektiv verklighet, utan är med och formar den med sitt språk. Därmed vilar också hela uppsatsen på en socialkonstruktivistisk grund.

3.3 Tidigare forskning

Den forskning som haft störst betydelse för denna uppsats är Delegationen för Migrationsstudiers rapport från 2016: “Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden”.²³ I den första delen av studien analyseras hur ledarsidorna i Sverige, Danmark, Norge och Finlands största dagstidningar skildrade respektive lands radikala högerpopulistiska parti (SD, Dansk Folkeparti, Fremskrittspartiet och Sannfinländarna) under åren 2009 till 2012, medan den andra delen analyserar den obundet sverigedemokratiska nättidningen *Avpixlat*. Den första delen av studien var speciellt relevant för oss, och visade att Sveriges fyra rikstäckande dagstidningar var långt från att behandla SD som ett normalt parti under undersökningsperioden.²⁴

²¹ Alvesson, Mats & Skoldberg, Kaj, *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*, 2 uppl., Studentlitteratur, Lund, 2008, 83

²² Berger, Peter L. & Luckmann, Thomas, *The social construction of reality: a treatise in the sociology of knowledge*, Repr., Penguin, London, 1991, 40

²³ Hellström, Anders & Lodenius, Anna-Lena, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*,

²⁴ *Ibid*, 51

I en diskussion om kopplingen mellan radikala högerpartier och medierapportering användes studien ”Explaining the rise of anti-immigrant parties: The role of news media content”²⁵, där författarna Boomgaarden och Vliegenthart belyser sambandet mellan rapporteringen av invandringsfrågor och framgångar för invandringsfientliga partier i Europa. En del av denna uppsats går ut på att titta på hur tidningarna skildrat relationen mellan SD och övriga partier, och på temat sambandet mellan radikala högerpartier och övriga partier fanns flera intressanta studier att ta avstamp i. I ”Political opportunity structures and right-wing extremist party success”²⁶ analyserar Arzheimer och Carter framgångsfaktorer för partier från den radikala högern, med en av slutsatserna att försök av de etablerade partierna att anpassa sin politik till dem riskerar att ge dem ökad legitimitet och popularitet. Dahlström och Esaiasson drar en liknande slutsats i ”The immigration issue and anti-immigrant party success in Sweden 1970-2006: A deviant case analysis”²⁷, där de skriver att sannolikheten för framgångar för invandringsfientliga partier ökar om de etablerade partierna anammar en invandringskritisk politik. För att bättre förstå SD och rörelsen partiet är en del av användes Hellström och Nilssons studie ”We are the Good Guys: Europeanization of Neo-Nationalism, the case of Sweden”²⁸ och boken *The media and the far right in western Europe*.²⁹

4. Metod och material

Huvuddelen i uppsatsens analys består av en kritisk diskursanalys, som används för att undersöka språket i tolv utvalda artiklar från den svenska dagspressen som skildrar SD. De tolv artiklarna hämtades från våren 2014 till hösten 2016, och genom djupanalyser av dem belyses hur tidningarnas gestaltning av SD förändrats de senaste åren. Artiklarna valdes ut baserat på

²⁵ Boomgaarden, Hajo & Vliegenthart, Rens, *Explaining the rise of anti-immigrant parties: The role of news media content*, Electoral Studies, Volume 26, Nr 2, 2007, 404–417

²⁶ Arzheimer, Kai & Carter, Elisabeth, *Political opportunity structures and right-wing extremist party success*, *European Journal of Political Research*, Volume 45, Nr 3, 2006, sid 419-443

²⁷ Dahlström, Carl & Esaiasson, Peter, *The immigration issue and anti-immigrant party success in Sweden 1970-2006, A deviant case analysis*, Party Politics, vol.19, nr. 2, 2013, 343-364

²⁸ Hellström, Anders, & Nilsson, Tom, *We are the Good Guys: Europeanization of Neo-Nationalism, the case of Sweden*, Malmö University, Malmö, 2008

²⁹ Ellinas, Antonis A, *The media and the far right in western Europe: playing the nationalist card*

resultaten av en första, mer övergripande kvantitativ analys på 210 artiklar från samma period. En första, kvantitativ översiktsanalys fungerade alltså som grund till den ingående kvalitativa analysen – och det ska betonas att dessa två avsnitt inte är två olika analyser utan delar av samma helhet.

För att få en röd tråd i analysen användes i stort sett samma variabler i de två delarna av undersökningen, med viss kalibrering för att passa de två olika inriktningarna på analyserna. Inspiration för analysmodellen och dess variabler hämtades från Peter Berglez modell för kritisk diskursanalys.³⁰ Från Berglez modell valdes de variabler som passade denna undersökning bäst, som sedan omformulerades en aning för att verkligen länka in i uppsatsens frågeställning och syfte. Berglez modell tar i sin tur avstamp i Fairclough och van Dijks diskursteorier. För utformandet av den kvantitativa delens kodschema var studien ”Migrationen i medierna”³¹ den främsta inspirationskällan.

Medan den ingående kvalitativa analysen riktar in sig på texternas underliggande mening och budskap, fokuserar den övergripande kvantitativa analysen på artiklarnas explicita innehåll. För att få fram relevanta mönster i den kvantitativa analysen användes tre variabler som alla länkade in i analysens syfte: att undersöka hur tidningarnas skildringar av SD förändrats under de senaste åren. För varje variabel fanns sedan ett antal olika svarsalternativ, som användes för att koda in samtliga artiklar i ett kodschema. Variablerna formulerades som: *vilken relation kan utläsas mellan SD och övriga riksdagspartier, hur gestaltas SD av tidningarna, fick någon från partiet kommentera i artikeln och i så fall vem*. Genom dessa variabler kunde relevanta mönster i tidningarnas skildringar av SD börja utläsas, något som sedan kunde tas vidare i den djupare kvalitativa analysen.

Relationen mellan SD och övriga riksdagspartier bedömdes och kodades in som antingen kritisk, närmande, eller ingetdera. Om övriga partier på något sätt tog avstånd från SD i en artikel bedömdes relationen som kritisk, medan om SD behandlades som en naturlig del av det politiska landskapet och spelet bedömdes det som ett närmande. I frågan om tidningarnas gestaltning av SD fanns svarsalternativen att de beskrivs som farliga, som opålitliga eller inkompetenta, att de gestaltades neutralt, eller ingetdera. När SD beskrevs som de övriga partierna i artiklarna bedömdes de ha gestaltats neutralt av tidningarna. En viktig distinktion var den mellan gestaltningen av partiet som farliga och opålitliga. Kategorin farlig syftar på när SD

³⁰ Berglez, Peter, Kritisk diskursanalys, I: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, 194-218

³¹ Truedsson, Lars (red), *Migrationen i medierna*, Institutet för Mediestudier, 2016

beskrevs som ett rasistiskt och främlingsfientligt parti – till exempel när partiets rötter i den nynazistiska rörelsen nämndes – medan den opålitliga kategorin syftar på en gestaltning av partiet som oseriöst och inkompetent: ett gäng populisterna som vinner röster men som egentligen inte förstår hur politik fungerar. På frågan om kommenterar från SD fanns svarsalternativen: ingen, mindre inflytelserik politiker eller en tjänsteman, eller välkänd och inflytelserik politiker. Som inflytelserik politiker räknades partiledaren Jimmie Åkesson, SD:s gruppleddare Mattias Karlsson, riksdagsledamöterna Kent Ekeröth och Björn Söder, partisekreteraren Richard Jomshof och SD:s ekonomisk-politiska talesman Oscar Sjöstedt.

Varianter av samma variabler användes även i den kvalitativa delen av analysen. Dessa formulerades som: *vilka aktörer förekommer i artikeln, vilka aktörer får kommentera och om vad, vilka relationer framställs mellan aktörerna, hur gestaltas SD i artikeln*. Precis som dess motsvarigheter i den kvantitativa delen inspirerades dessa variabler av Berglez modell för kritisk diskursanalys.³²

Variabeln aktörer behandlar vilka som förekommer i artikeln och vilka roller de har – där SD:s aktörer och deras funktioner i artiklarna var av speciellt intresse. I nästa variabel undersöktes vem som fick kommentera i artiklarna. Genom den variabeln synliggjordes vilka åsikter som fick komma till uttryck även i den påstått objektiva nyhetsjournalistiken, och vems version av verkligheten som tidningarna var villiga att reproducera.³³ Detta undersöktes med fokus på SD: om de fick komma till tals i artiklarna, och om de tilläts analysera händelserna och dra egna slutsatser. Variabeln relationer avser förhållandet mellan artikelns aktörer, och specifikt relationen mellan SD och övriga riksdagspartier. Under den här variabeln analyserades vem som hade makten i texterna och vems bild av verkligheten som reproducerades – ett perspektiv som bottenar i den ideologikritiska teorin. I variabeln gestaltning behandlades hur SD skildrades av tidningarna, där vi precis som i den kvantitativa analysen undersökte om SD gestaltades som extrema och farliga, opålitliga och oseriösa, eller som ett parti i mängden.

Som nämnt, hade den kvalitativa analysen ett fokus på artiklarnas språk och ordval. Syftet var att förstå texternas underliggande budskap och belysa gömda mening, ideologier och åsikter.³⁴ Detta textfokus fungerade som en röd tråd genom alla analyser och variabler. Därför

³² Berglez, Peter, Kritisk diskursanalys, I: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, 194-218

³³ Dijk, Teun Adrianus van, *News as discourse*, 177

³⁴ *Ibid*, 177

kommer här nedan en mer ingående förklaring på hur vi gick tillväga när vi undersökte artiklarnas språk, och vilka begrepp som användes till verktyg för att komma åt variablerna i analysen. Framförallt fanns det ett intresse för ord som förmedlar innehåll och värderingar till läsaren bortom textens explicita mening. Ett begrepp som användes för det ändamålet var värdeord: ord som förmedlar attityder och värderingar till läsaren, och har som funktion att påverka publiken i någon riktning utan att avsändaren måste skriva ut sin åsikt.³⁵ Detta begrepp stämde helt överens med den kvalitativa analysens syfte, och var därför självklart att ha som verktyg i vår analys. För att förklara termen skriver Hellspong och Ledin att värdeord kan delas in i plusord och minusord, som glad kontra ledsen, eller lugn kontra hysterisk.³⁶ Exempel på värdeord från uppsatsens material är när SD-politikern Dan Kareliesson, i *Dagens Nyheter*-artikeln ”Vi kommer växa enormt”, utan motstånd från reportern får beskriva invandringen i Sverige med ord som ”enorm” och ”oro”: uttryck som målar upp en bild av invandringen som något svårkontrollerat och hotfullt. Exempel på värdeord från opinionsjournalistiken är när *Aftonbladets* Karin Pettersson i ledaren ”SD:s clownbudget måste tas på allvar” beskriver SD:s budgetförslag med hjälp av ord som ”pajas” och ”clown”: ord som signalerar att hela partiet är oseriöst och inkompetent. Ett annat språkanalytiskt begrepp som användes var signalord: ord som signalerar tillhörighet till en viss grupp eller ideologi, och som signalerar vilken kontext artikeln befinner sig i.³⁷ Detta begrepp var användbart för att undersöka i vilken utsträckning SD beskrevs som ett konventionellt riksdagsparti. När Sveriges civilminister Ardalan Shekarabi i debattartikeln i *Expressen* ”Förklara gärna hur du tänkt, Jimmie Åkesson” använder ord som ”nedskärningar” och ”politiska ställningstaganden” i sin kritik mot SD signalerar han att SD ska mötas på ett sakpolitiskt plan – medan när *Aftonbladets* krönikör Fredrik Virtanen i sin krönika ”Sossarnas dalt banar vägen för Fi och SD” beskriver SD med ord som ”ishockeynationalism” och ”epatraktormöte” signalerar han att de ska hållas borta från den sakpolitiska kontexten. Vid något tillfälle användes även begreppet klassifikations-sätt: ord som belyser vilken systematik som döljer sig bakom språk, och därmed också vem som har rätten att organisera innehållet i texter.³⁸ Detta begrepp användes för att undersöka om SD fick organisera klassificera utifrån sin ideologi: tilläts de framställa sig som utmanarna

³⁵ Hellspong, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, Studentlitteratur, Lund, 1997, 170

³⁶ Ibid, 170

³⁷ Ibid, 134-135

³⁸ Ibid, 135-136

mot etablissemang, fick de dela upp alla boende i Sverige i ”svenskar” och ”invandrare”? Och om så var fallet, problematiserades detta på något sätt?

Avslutningsvis bör också nämnas att för att få en korrekt systematik i den första, kvantitativa genomgången av materialet användes ett par variabler som inte var av analytisk karaktär. Även dessa variabler kopplades till svarsalternativ som representerades av olika siffror. Dessa variabler var: vilken tidning artikeln publicerades i, rubriken på artikeln, artikelns genretillhörighet, datum för artikelns publicering, artikelns huvudsakliga ämne. För att alla variabler skulle kopplas till ett specifikt värde, valde vi i efterhand ut tio återkommande ämnen som svarsalternativ för variabeln artikelns huvudsakliga ämne. Dessa var: 1. Politiskt spel, 2. Flykting- och invandringsfrågor, 3. Välfärdsfrågor, 4. Interna konflikter i partiet, 5. Skandaler, 6. Lokalpolitiska frågor, 7. 1:a maj 2014, 8. EU-valet 2014, 9. Decemberöverenskommelsen, 10. Sverigedemokraternas budgetförslag. Alla artiklar vars huvudämne inte kunde kodas in bland dessa alternativ lades in i kategorin ”övrigt”.

I den kvantitativa analysen kodade vi en period var, men hade en fortlöpande diskussion om hur vi bedömde innehållet i artiklarna för att säkerställa att vi höll en konsekvent nivå. För att försäkra oss om att den kvantitativa analysen var forskaroberoende kodade vi ett fåtal av varandras texter, och jämfört sedan resultaten. Bara i ett litet fåtal, cirka 5 %, av fallen kodade testkodaren och den ursprungliga kodaren inte artiklarna på samma sätt, vilket vi anser är en godtagbar felmarginal för analysens trovärdighet.

4.1 Material

För införskaffandet av materialet användes mediearkivet Retriever Research, där vi utgick från sökordet ”Sverigedemokraterna”. På så sätt införskaffades artiklarna som användes i den första, kvantitativa delen av analysen – totalt 210 stycken. Dessa var fördelade på 89 stycken artiklar 2016, 78 artiklar 2015 och 43 artiklar 2014.

Materialet för analysen baserades på alla artiklar som behandlade SD publicerade i någon av Sveriges fyra rikstäckande dagstidningar – *Aftonbladet*, *Expressen*, *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* – under tre olika tidsperioder: 1:a till 10:e oktober 2016, 1:a till 10:e oktober 2015, och 1:a till 10:e maj 2014.

Valet att ha med samtliga fyra rikstäckande svenska dagstidningarna i analysen gjordes för att få bästa tänkbara bredd i materialet, både inom nyhetsrapporteringen och åsiktsjournalistiken. En annan anledning till valet att analysera innehåll från samtliga nationella dagstidningar var att det möjliggjorde för en analys av likheter och skillnader i deras respektive rapportering. Genom de fyra tidningarna representeras även tre olika politiska ideologier i materialets

ledarartiklar: *Aftonbladet* är obunden socialdemokratisk, *Expressen* obunden liberal, *Dagens Nyheter* oberoende liberal, och *Svenska Dagbladet* som obunden moderat.

Viljan att ta få en komplett och heltäckande bild av undersökningsämnet låg också bakom beslutet att ha med samtliga texter om SD från de tre nedslagsperioderna, oavsett genre. Analysen inbegriper alla former av nyhetstexter, opinionsartiklar, nyhetsanalyser, samt reportage och andra tänkbara genrer. Därmed omfattar uppsatsen både hur SD har framställts i nyhetsjournalistiken – där fokus riktades mot de implicita budskapen i texterna – och vilka explicita åsikter som publicerades i den mediala debatten om SD. Att materialet täcker både tidningarnas informerande och opinionsdrivande funktion ökar tyngden och trovärdigheten i analysen.

Det ursprungliga upplägget var att göra tre olika nedslag i tidningsrapporteringen med ungefär ett års mellanrum – för att på så sätt kunna utläsa om det skett en utveckling i rapporteringen av SD, och om så var fallet, kunna analysera hur utvecklingen tagit sig uttryck. För att ha så färskt och relevant material som möjligt sattes en nedslagsperiod i början av oktober 2016, med ett andra nedslag motsvarande tid 2015. Till en början var planen att titta på motsvarande månad även under 2014, men av olika anledningar fanns det ett behov av att göra ett undantag det året. Den politiska rapporteringen hösten 2014 var av naturliga skäl väldigt inriktad på riksdagsvalet samma höst, medan denna uppsats intresserar sig för den vardagliga politiska bevakningen och inte den kopplad till val. I och med att den politiska rapporteringen alltid avstannar under sommaren – när politiker går på semester och redaktionerna tunnas ut – flyttades nedslaget till början av maj 2014. Beslutet att analysera rapporteringen de tio första dagarna under respektive månad grundades på att det gav ett lagom stort material, stort nog för att kunna utläsa mönster och strukturer och kunna dra giltiga slutsatser men samtidigt överskådligt.

I den kvalitativa delen av analysen undersöktes tolv artiklar mycket mer ingående: fyra vardera från 2014, 2015 och 2016. Artiklarnas valdes ut för hur de exemplifierade de mönster som kunde utläsas i den kvantitativa genomgången. På så sätt fungerar den övergripande kvantitativa analysen som en ingång till den kvalitativa analysen, som utgör kärnan i uppsatsen. Andra parametrar som spelade in i valet av artiklar var viljan att ha en bra balans mellan nyhets- och opinionsmaterial, och att även ha en variation mellan de olika tidningarna. Valet av artiklarna motiveras djupare i inledningen av de kvalitativa analyserna.

I och med att materialet baseras på fyra av Sveriges ledande nyhetsmedier kommer här en kort avslutande redogörelse för det perspektiv på nyhetsjournalistik som uppsatsen bygger på. Hadenius, Weibull och Wadbring skriver att det finns två skilda sätt att se på nyhetsrapporteringen: antingen som den direkta produkten av ett flöde händelser, eller som något eget som

skapas i förmedlingssituationen, när händelsen blir till journalistik.³⁹ Den syn på nyhetsrapportering som denna uppsats bygger på är att nyheterna är något som tidningarna konstruerar och inte bara ett befintligt flöde de förmedlar vidare, ett synsätt som genomsyrar alla analyser. När det gäller opinionsjournalistik är det svårt att säga vilken påverkan den har på läsare.⁴⁰ Däremot kan medier starkt påverka vilka politiska frågor människor lägger störst vikt vid. Genom den så kallade dagordningsmakten kan medier bestämma vilka politiska frågor som ska finnas på dagordningen. En ledarskribent kan genom att återkomma till samma frågor under en viss period långsamt ändra tankegångarna hos sina läsare. Detta gäller på lång sikt, på kort sikt är det svårt att göra skillnad med någon enstaka ledartext.⁴¹

5. Resultat och analys

5.1 Kvantitativ analys

Som redan beskrivits baserades uppsatsens analys på totalt 210 artiklar från *Aftonbladet*, *Expressen*, *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* som behandlade SD under de tre nedslagsperioderna.

För att utläsa relevant information från artiklarna användes tre variabler: *vilken relation kan utläsas mellan SD och övriga riksdagspartier, hur gestaltas SD av tidningarna, fick någon från partiet kommentera i artikeln och i så fall vem* (utöver det användes en handfull variabler för att få en korrekt systematik i analysen). Genom variabeln relationer undersöktes förhållandet mellan SD och övriga riksdagspartier i tidningarnas rapportering. Variabeln gestaltning riktade in sig på hur tidningarna framställde SD – om de gestaltades som farliga, opålitliga, eller som ett parti i mängden. Den tredje variabeln fokuserade på huruvida någon från SD fick kommentera händelserna, och i så fall vem från partiet. Dessa variabler sammantaget gav en uttömmande bild av hur mediernas skildringar av SD hade förändrats från 2014 till idag.

³⁹ Hadenius, Stig & Weibull, Lennart, *Massmedier: en bok om press, radio och TV*, 7., helt omarb. uppl., Bonnier, Stockholm, 2000, 349

⁴⁰ Nordenson, Magdalena, *Opinionsjournalistik: att skriva ledare, kolumner och recensioner*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2008, 20-21

⁴¹ *Ibid*, 22

5.1.1 1:a till 10:e maj 2014

Under den här perioden behandlades SD i 43 artiklar. Av dessa var knappt hälften nyheter, 19 stycken. 12 stycken var opinionsartiklar och 6 var nyhetsanalyser eller reportage. Materialet från den här perioden dominerades innehållsmässigt av första maj-tal, samma månads val till EU-parlamentet, blockpolitik och ett bråk mellan LO och SD. Riksdagsvalet samma höst var också (explicit eller implicit) ständigt närvarande i artiklarna.

SD gestaltades som farliga i 10 texter, i 15 artiklar sågs de som opålitliga eller inkompetenta och i lika många antal artiklar gestaltades de neutralt. Det fanns alltså en relativt jämn spridning mellan de olika gestaltningarna av SD vid den här tiden. Att texterna beskrev få politiska uppgörelser eller samarbeten i riksdagen avspeglades i tidningarnas gestaltning av de övriga partiernas samröre med SD: 6 artiklar beskrev ett kritiskt förhållningssätt mot SD från andra partier, i resterande texter togs inte några relationer upp.

I en klar majoritet, 32 artiklar, kom inte någon Sverigedemokrat till tals. Det har bland annat sin förklaring i de få interaktionerna riksdagspartierna emellan som vi beskrivit ovan. I 8 artiklar kommer en högt uppsatt Sverigedemokrat till tals och i två fall en mindre känd från partiet. Utöver det skrev Jimmie Åkesson själv en ledartext i *Svenska Dagbladet* om det stundande EU-valet.

5.1.2 1:a till 15:e oktober 2015

Under de tio första dagarna i oktober 2015 behandlades SD i 78 artiklar. Dessa bestod av 40 nyhetsartiklar, 23 opinionsartiklar, 8 analyser och 6 reportage eller andra typer av texter.

Denna periods material dominerades av rapporteringen om Decemberöverenskommelsens upplösning. DÖ slöts mellan övriga riksdagspartier (förutom Vänsterpartiet) efter föregående årets val och gick ut på att isolera SD. Men i oktober 2015 bröt Kristdemokraterna avtalet, vilket gjorde att SD återfick sin vågmästarroll i riksdagen. Andra ämnen som återkom var flyktingsituationen, partiets budgetförslag och en intern konflikt med deras ungdomsförbund.

I 58 av artiklarna framgick ingen relation till andra riksdagspartier, i 7 artiklar framstod relationen som kritisk, och i 12 fall kunde man utläsa ett närmande i relationen mellan SD och ett eller flera av de andra partierna. I frågan om gestaltning skildrades SD i 41 fall neutralt, i 18 fall som farliga, vid 15 tillfällen som opålitliga, och vid 3 fall som ingetdera. Gällande kommentering, fick ingen från SD komma till tals i 65 av artiklarna, vid 6 tillfällen fick en mindre inflytelserik politiker eller tjänsteman komma till tals, och vid 6 tillfällen fick en välkänd och inflytelserik politiker uttala sig.

5.1.3 1:a till 10:e oktober 2016

Under den här perioden fanns det totalt 79 artiklar om SD. Dessa bestod av 34 nyhetsartiklar, 35 opinionsartiklar, 8 reportage och 2 analyser.

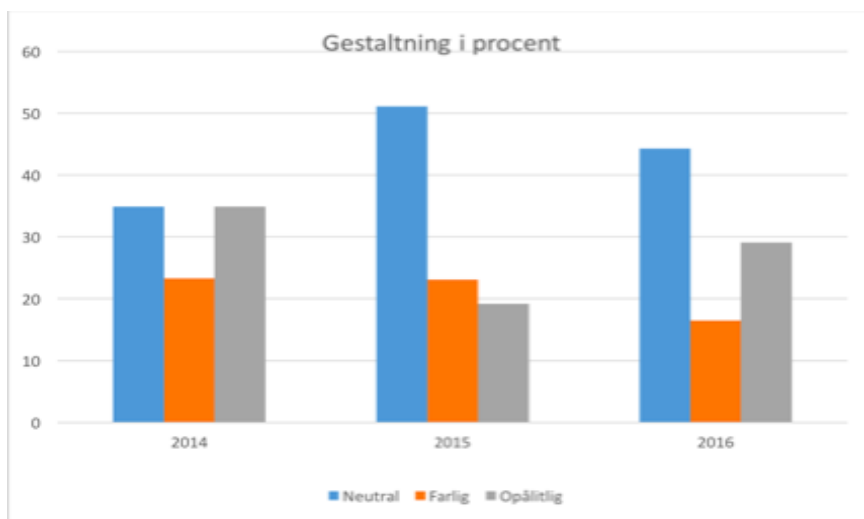
Materialet från dessa tio dagar dominerades innehållsmässigt av blockpolitik, särskilt efter att Moderaternas partiledare Anna Kinberg Batra inte klarlagt partiets ställning till att samarbeta med SD, samt skandaler kopplade till de två partimedlemmarna Anna Hagwall och Oscar Sjöstedt. Den förstnämnda uttryckte oro över att mediekoncentrationen i Sverige var för stor och att den till stor del styrdes av en och samma ägare. I samma uttalande nämnde hon bland annat att ingen etnisk grupp bör äga mer än fem procent av medierna, något som insinuerade rasism. Anna Hagwall fick avgå till följd av uttalandet. I det andra fallet, med Oscar Sjöstedt, hade en film spridits där han sa grova nazistiska skämt. Även detta fick relativt stor uppmärksamhet i medierna.

I frågan om den första variabeln, relationer, hade SD ingen relation till andra riksdagspartier i 40 artiklar. I 20 av artiklarna fanns en kritisk relation och i 19 fall närmade sig andra partier SD. Frågan om hur SD gestaltades visade att de i 48 av artiklarna skildrades neutralt. I 22 artiklar gestaltas de som inkompetenta eller opålitliga, 12 artiklar farliga och i 7 fall ingetdera. Den sista frågan som ställdes till materialet var hur ofta SD fick uttala sig i artikeln. I 61 artiklar uttalade sig ingen, 7 artiklar hade ett uttalande från en mindre uppsatt politiker inom partiet och 11 artiklar hade uttalande från en högt uppsatt politiker i partiet.

5.1.4 Kommentrar: kvantitativ analys

I den kvantitativa analysen undersöktes hur Sveriges fyra rikstäckande dagstidningar skildrat SD de senaste åren, och vilka mer övergripande förändringar som skett i gestaltningen. En jämförelse av resultaten på de kvantitativa analyserna från 2014, 2015 och 2016 fann en tydlig utveckling mot en alltmer normaliserad bild av SD i den svenska nationella dagspressen.

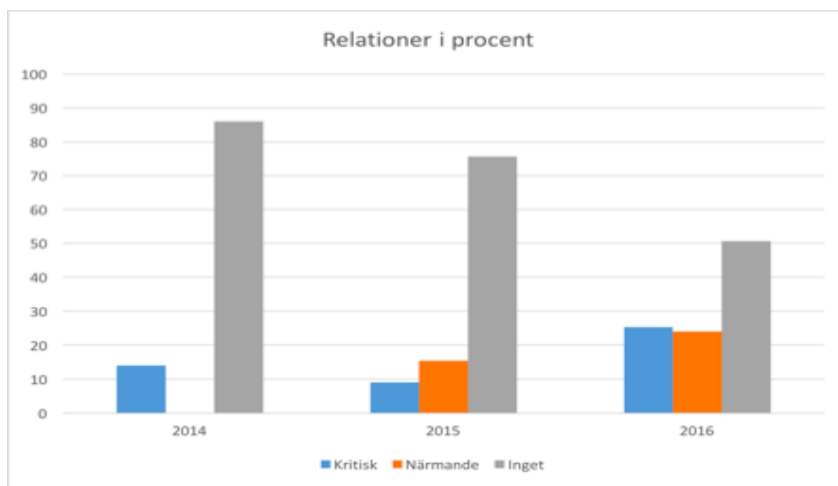
Som det går att utläsa ur tabell 1 ökade andelen neutrala gestaltningar av SD i materialet från 2014 till 2015, för att sedan sjunka något till 2016. Däremot minskade andelen artiklar där partiet gestaltades som farliga för varje period. Totalt sett kan med andra ord en mer neutral och mindre farlig gestaltning av SD utläsas 2016 jämfört med 2014.

Tabell 1

Neutral: 2014=34,9 %, 2015= 51,1 %, 2016= 44,3 %

Farlig: 2014= 23,3 %, 2015= 23,1 %, 2016= 16,5 %

Opålitlig: 2014= 34,9 %, 2015= 19,2 % 2016= 29,1 %

Tabell 2

Kritisk: 2014=14 %, 2015= 9 %, 2016= 24 %

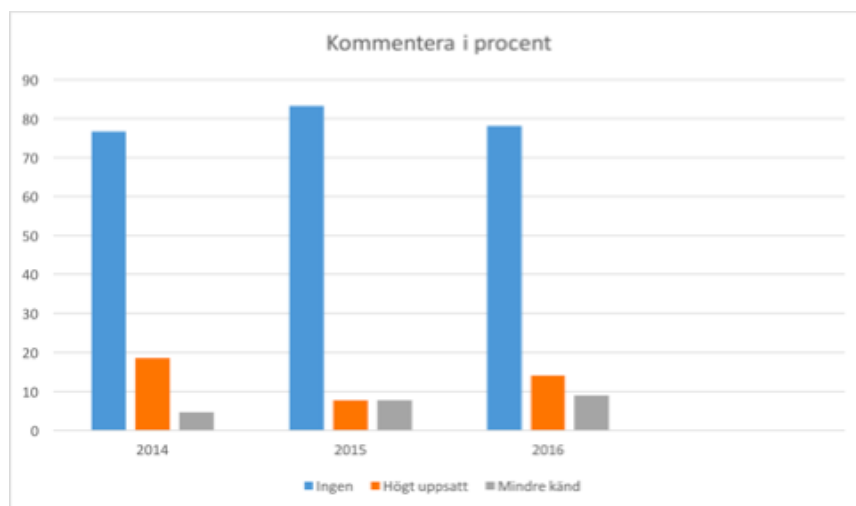
Närmande: 2014= 0 %, 2015= 15,5 %, 2016= 25,3 %

Ingetdera: 2014= 86 %, 2015= 75,6 %, 2016= 50,6 %

Som tabell 2 visar, beskrev den klara majoriteten av artiklarna ingen relation mellan SD och övriga partier. Men samtliga texter som skildrade någon relation partierna emellan 2014 beskrev en kritisk sådan. Ett år framåt fanns det fler artiklar som beskrev ett närmande mellan partierna än en kritisk relation. Många av artiklarna 2016 behandlade det politiska spelet och därför skildrades fler relationer mellan partierna, med en jämn fördelning mellan kritiska och

närmande sådana. Totalt sett visade denna variabel en utveckling från 2014 till 2016 där artiklarna alltmer framställde att övriga partier närmade sig SD.

Tabell 3

Ingen: 2014= 76,7 %, 2015= 83,3 %, 2016= 78,2 %

Högt uppsatt: 2014= 18,6 %, 2015= 7,7 %, 2016= 14,1 %

Mindre känd: 2014= 4,7%, 2015= 7,7 %, 2016= 9 %

Som tabell 3 visar, skedde det under den totala undersökningsperioden – maj 2014 till oktober 2016 – ingen klar förändring rent kvantitativt gällande rätten för SD:s representanter att kommentera händelserna. Däremot fanns det skillnader i hur partiets företrädare fick kommentera över de tre åren, vilket kommer analyseras närmare i den kvalitativa analysen.

Analysen pekade också på flera skillnader i tidningarnas förhållningssätt till SD. Under nedslaget 2014 gestaltade morgontidningarna *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* SD övervägande neutralt, medan *Aftonbladet* hade den mest kritiska gestaltningen av partiet, tätt följt av kvällstidningskollegan *Expressen*. Undersökningsperioden 2015 visade att *Aftonbladet* hade övergått till en mer jämn fördelning på gestaltningar av SD som farliga, opålitliga eller ett parti i mängden (5 respektive 4 och 4 fall). Kontrasten gentemot med de två morgontidningarna var tydlig även 2015. Exempelvis framställde *Dagens Nyheter* SD neutralt i 19 av 27 artiklar. Även under nedslaget 2016 gick det att se en klar skillnad mellan tidningarna, med *Aftonbladet* som den mest kritiska rösten och *Svenska Dagbladet* som den mjukaste. Exempelvis gestaltades SD av *Aftonbladet* som farliga eller opålitliga i 7 av 11 opinionsartiklar, medan samma gestaltning av partiet bara kunde utläsas i 2 av 9 opinionsartiklar i *Svenska Dagbladet*.

Genomgående fanns det en klar skillnad mellan genrererna i hur SD gestaltades, där majoriteten av gestaltningarna av SD som farliga eller opålitligt återfanns bland opinionstexterna – medan texterna där SD framställdes som ett parti i mängden i högre utsträckning var av nyhetskaraktär. Av samtliga nyhetsartiklar gestaltades SD neutralt i 51 fall, och framställdes kritiskt eller som ett opålitligt parti vid 38 tillfällen. Balansen gestaltningarna emellan var den motsatta i opinionstexterna, där partiet gestaltades kritiskt eller som opålitligt i 41 artiklar och neutralt i 28.

Detta var kanske inte speciellt iögonfallande siffror, då den förstnämnda genren bygger på åsikter och den andre på objektiv rapportering. Dock understryker dessa siffror det faktum att SD i den klara majoriteten av rikspressens nyhetsartiklar behandlas som ett konventionellt parti – ytterligare ytterligare ett tecken på partiets normalisering i medierna.

5.2 Kvalitativ analys

I den kvalitativa analysen utvecklades analysen från den kvantitativa delen, där tolv artiklar undersöktes mer djupgående, med ett fokus på språket och ordvalen. I analysen undersöktes texterna utifrån fyra variabler: *vilka aktörer förekommer i artikeln*, *vilka aktörer får kommentera och om vad*, *vilka relationer framställs mellan aktörerna*, *hur gestaltas Sverigedemokraterna i artikeln*. Dessa variabler är i stort sett samma som i den kvantitativa delen (något anpassade för den annorlunda formen) vilket betonar att de är två delar av samma analys, med den kvantitativa undersökningen som en ingång till den kvalitativa, som utgör kärnan i analysen.

5.2.1 Artiklar till kvalitativ analys

För forskningens validitet förklaras här i detalj tillvägagångssättet för att få fram de tolv artiklar som utgör den kvalitativa analysen.

Först tittade vi på det större materialet för att urskilja en utveckling och tendenser över hela undersökningsperioden. I nästa steg undersöktes materialet period för period. Utifrån respektive periods mönster och utveckling till nästa period, som beskrivits ovan, valdes en mindre mängd artiklar som speglade dessa mönster. Andra faktorer som också togs i beaktande var att de tolv artiklarna skulle representera en variation av genrer och tidningar, samt att alla artiklar var representativa för den tidning de publicerats i. Efter en inbördes diskussion utifrån de hänseenden som just redovisats landade vi i de tolv artiklar som användes för den kvalitativa analysen.

För att tydligheten ska bli maximal inleds varje period i den kvalitativa analysen med ett kort avsnitt som redogör för de mönster som den kvantitativa analysen av utvisade, samt för den kontext artiklarna verkade i. Dessutom ges en kortare motivering kring artiklarna som valts ut, fyra per period, för att ge en inblick i hur diskussionen kring artiklarna gått till, och varför de finns med i analysen.

5.2.2 Period 1: 1:a till 10:e maj 2014

Den övergripande kvantitativa analysen av materialet från maj 2014 visade på en relativt jämn fördelning av gestaltningar av SD som ett konventionellt parti, ett opålitligt parti och ett farligt parti (med viss övervikt för de två förstnämnda gestaltningarna). Den farliga gestaltningen av partiet representeras av nyhetsartikeln ”Löfvens nya bostadslöfte”, som publicerades i *Expressen*. Två av artiklarna som valdes för att analyseras djupare exemplifierar gestaltningen av SD som ett annorlunda och opålitligt parti: *Aftonbladets* nyhetsartikel ”Röt till mot SD - hyllas” och samma tidnings ledartext ”Sossarnas dalt banar väg för Fi och SD”. Tydliga tendenser på att den mediala bilden av SD vid den här tidpunkten höll på att normaliserats gick dock också att utläsa. Denna trend representeras av *Expressens* opinionsartikel ”Hur valresultatet tolkas är lika viktigt som själva valet”. De fyra artiklarna täcker in flera olika ämnen, men kan alla kopplas till riksdagsvalet samma höst, som utgjorde den övergripande kontexten i denna undersökningsperiod. Det är även ett medvetet val att analysera två nyhetstexter och två opinionstexter för att belysa bredden i ursprungsmaterialet.

”Löfvens nya bostadslöfte”

Expressen 2014-05-02. Nyhetsartikel. Författare: Niklas Svensson

Artikeln utgår från tidningens rapportering av olika första maj-tal runt om i landet, med huvudsakligt fokus på Stefan Löfvens tal på Norra Bantorget i Stockholm. Artikeln fortsätter med att gå igenom referat från andra första maj-tal runt om i landet och lyfter upp talarnas huvudfrågor, något i talen som utlöste skratt i publiken, samt en ”attack” mot någon annan politiker eller parti. Genom dessa återkommande underrubriker (”citatet” och ”attacken”) är det en tillspetsad version av talen som presenteras till läsarna. Textens *aktörer* är samtliga talare vid första maj-arrangemangen. Några tal från SD figurerar inte i artikeln, och ingen från partiet får *kommentera* händelserna eller attackerna mot dem – i sig en tänkbar indikation på att de inte gestaltas som ett konventionellt parti. Partiet *gestaltas* genomgående i artikeln – genom de olika talen – som farliga, dumma eller annorlunda.

Som van Dijk skriver så “fungerar medier som medlare mellan text och kontext”⁴², och artikeln måste förstås utifrån den större kontext som omger texten: riksdagsvalet samma höst och arbetarrörelsens tradition med första maj-tal. Talarnas retorik är direkt och tuff, och upplevs vara påverkad av valet samma höst och behovet att locka röster. Partiernas agerande under valrörelsens slutspurt är mycket betydelsefull eftersom väljarna nuförtiden är mer rörliga än tidigare och i mindre utsträckning identifierar sig med ett särskilt parti.⁴³ Även om det självklart finns stora ideologiska skillnader mellan SD och de andra partierna i artikeln, är detta säkerligen också en delförklaring till den hårda och kritiska *relation* som skildras de emellan. Förutom det stundande valet och 1:a maj-tals traditionen, utgör också de yttre förutsättningarna för talen texternas kontext: det van Dijk kallar för den “lokala kontexten”.⁴⁴ I detta fall talar politikerna framför en torgpublik i olika svenska städer snarare än inför ett mindre antal åhörare i riksdagen, vilket också kan vara en faktor bakom den hårda tonen i debatten. Denna djupt kritiska *relation* som framställs mellan SD och arbetarrörelsens representanter framstår allra tydligast i den återkommande punkten “talets attack”, en punkt i referaten där ett påhopp från det aktuella talet lyfts.

En sådan attack kommer in i det första referatet där SD tas upp. Det är från Götaplatsen i Göteborg och Karl-Petter Thorwaldsson, ordförande i LO, talar. Talets attack är meningen “Jimmie Åkesson, du och din bruna svans ska ge fan i att hota våra medlemmar”. Detta med anledning av de hot som riktas mot personer som protesterade mot ett arbetsplatsbesök av Åkesson i Malmö. Thorwaldsson säger även att “en röst på SD är en röst på rasism och främlingsfientlighet”, och han ifrågasätter även lämpligheten i att partiet visar upp sig på offentliga arbetsplatser. Beskrivningen av SD som ett rasistiskt parti förstärker artikelns sammantagna *gestaltning* av partiet som opålitligt och farligt – medan ordet “bruna” anspelar på SD:s rötter inom högerextremismen.

⁴² Dijk, Teun Adrianus van, *Society and discourse: how social contexts influence text and talk*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009, 150

⁴³ Strömbäck, Jesper & Nord, Lars (red.), *Kampen om opinionen: politisk kommunikation under svenska valrörelser*, 1. uppl., SNS förlag, Stockholm, 2013, 36-37

⁴⁴ Dijk, Teun Adrianus van, *The Study of Discourse*, I: van Dijk, Teun Adrianus (red.), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction*. Vol. 1, *Discourse as structure and process*, 1997, 1-34

SD nämns för andra gången i ett avsnitt om den tidigare S-ledaren Mona Sahlins tal i Jönköping, där hon går till hårt angrepp mot partiet. "Det finns inget mer osvenskt än Sverigedemokraterna och Svenskarnas parti" är ett citat från Sahlins tal som lyfts. Uttrycket "osvenskt" är ett intressant retoriskt grepp från Sahlin, där hon anammar SD:s sätt att strukturera språket (det som begreppsmässigt kallas för klassifikationssätt⁴⁵) och försöker använda det mot dem. I det här fallet anammar hon SD:s indelning i "svenska" och "osvenska" beteenden, där det är uppenbart att båda sidorna har olika tolkningar av begreppet. Sahlin signalerar att svenskhet för henne innebär värden likt solidaritet och öppenhet, medan SD odiskutabelt ser på begreppet i mer traditionella och konservativa termer. Tidningen beskriver att talets största skratt kommer efter Sahlin berättat om en rasist hon träffat som ville flytta till ett land som inte tar emot invandrare. Rasist är ett kraftigt negativt laddat värdeord⁴⁶ som kan tolkas som ett täckord för SD-anhängare.

Inom den retoriska teorin finns begreppet persuasiv strävan: texter som inte bara vill informera, utan också påverka mottagaren, sprida idéer eller väcka känslor.⁴⁷ Onekligen präglas många av de tal som skildras av en strävan att kritisera och varna för SD, vilket gör att den sammantagna *gestaltningen* av partiet upplevs avskräckande, även om artikelförfattaren själv håller sig neutral.

"Hur valresultatet tolkas är lika viktigt som själva valet"

Dagens Nyheter 2014-05-01. Opinion. Författare: Markus Uvell

Artikeln är en opinionstext på DN Debatt av Markus Uvell, VD för näringslivets tankemedja Timbro. I opinionsartikeln förekommer inga *aktörer* förutom artikelförfattaren, och tar inte in några *kommentarer* utifrån. Kontexten för artikeln är det kommande valet och "den partitaktiska debattytan" som Uvell beskriver i svensk politik. Artikeln tar avstamp i blockpolitik och spekulerar kring olika scenarion för riksdagsvalet.

Författaren försöker sig på en nyanserad analys och *gestaltning* av SD. Han beskriver de som "Sveriges mest överexponerade och underexponerade parti". Med det syftar han på rubrikerna partiet brukar få, baserade på "invandringsfientliga utspel och interna konflikter". Vidare skriver Uvell att partiet sällan granskas på områden som skolan, sjukvården och skatterna. Både "överexponerade" och "underexponerade" är ordval som ger signaler till läsaren

⁴⁵ Hellspång, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, Studentlitteratur, Lund, 2001, 135

⁴⁶ Hellspång, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

⁴⁷ Hellspång, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, 99

om att SD är mogna för mer inflytande i svensk politik. Överexponerade syftar till att för mycket fokus läggs på SD:s ståndpunkt i invandringsfrågan, i förhållande till andra områden där SD:s politik inte får den uppmärksamhet den förtjänar. SD är därför enligt honom underexponerade i många debattfrågor, något han understryker med citat som att SD är "tillräckligt stort för att påverka viktiga beslut i andra sakfrågor". Uvells linje ger också en bild av SD som ett parti moget för närmare och normalare *relationer* med övriga riksdagspartier.

Uvell belyser även de invandringsfientliga delarna av SD:s ideologi, men skriver att partiets politik i övrigt är "en kombination av värdekonserveratism och gammaldags S-politik". Vid tillämpning av en kritisk diskursteori synliggörs textförfattarens åsikter bland annat genom personens ordval⁴⁸, och genom denna beskrivning signalerar Uvell att SD inte främst ska ses som ett populistiskt och invandringsfientligt parti, utan snarare som ett traditionsvurmande högerparti med vissa socialistiska inslag.

"Röt till mot SD - hyllas"

Aftonbladet 2014-05-09. Nyhet. Författare: Mattias Sandberg och Anette Holmqvist

Nyhetsartikeln handlar om Moderaternas dåvarande partiledare Fredrik Reinfeldts svar på ett tal om tiggare som SD:s Björn Söders tidigare hade hållt i riksdagen. Texten beskriver olika uttalanden av Reinfeldt, Söder och Vänsterpartiets ledare Jonas Sjöstedt – textens tre *aktörer*, som samtliga får *kommentera* händelserna. Artikelns kontext är frågan om tiggeri bland EU-migranter i Sverige, där det framkommer att synen i frågan skiljer sig kraftigt mellan SD och övriga partier.

Relationen mellan SD och de andra partierna präglas av meningskiljaktighet i samband med debatten. Björn Söder säger att han bemöts med argument som ständigt återkommer när det gäller SD. De övriga partierna målar upp "en mörk bild av oss" menar Söder, där "mörk" är ett negativt laddat värdeord⁴⁹ som bidrar till bilden av ett SD som anklagas för att vara "den onde" i svensk politik. Söders uttryck är både slagkraftigt och sammanfattande i bemärkelsen att han bekräftar *gestaltningen* av SD som ett parti på en separat planhalva i politiken. Med det försöker han beskriva SD som ett offer, vilket ur ett strategiskt perspektiv kan väcka sympati hos väljare och stärka samhörigheten bland SD-sympatisörerna.⁵⁰

⁴⁸ Johnstone, Barbara, *Discourse analysis*, 2. ed., Blackwell, Oxford, 2008, 54

⁴⁹ Hellspong, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

⁵⁰ *Ibid*, 170

Reinfeldt använder sig också av en målande retorik när han påstår att SD:s syn på Rumänien är det av ett land där “halvt yrkeskriminella bestämt sig för att åka och bli tiggare”. “Yrkeskriminella” är ett kraftigt negativt laddat värdeord som han då också applicerar i SD:s namn. Detta kan tolkas som att SD tycker att den stora majoriteten av tiggarna har kommit till Sverige för att göra oärliga affärer, och inte för att hitta en utväg ur fattigdomen. Reinfeldt fortsätter med meningen “det är så era ekvationer ser ut i era huvuden, ni tar fattiga människor som gisslan för att föra er argumentering framåt”. ”Gisslan” är ännu ett negativt värdeord som i hög grad *gestaltar* SD som opålitligt och farligt, och förstärker artikelns bild av SD som ett hjärtlöst parti som utnyttjar folks låga ställning. Uttalanden som dessa är signifikativa för Reinfeldts kritiska syn på SD: en syn som färgar av sig på artikeln och utgör den huvudsakliga *gestaltningen* av partiet i denna i övrigt neutralt skrivna nyhetstext. Vänsterpartiets Jonas Sjöstedt berömmar också statsministern för sin hållning i frågan, och Reinfeldt säger även att Alliansen tillsammans med Miljöpartiet kommit överens om att utestänga SD från inflytande i invandningsfrågan, vilket understryker bilden av en starkt kritisk *relation* mellan ett radikalt och isolerat SD och hela det övriga politiska fältet.

“Sossarnas dalt banar vägen för FI och SD”

Aftonbladet 2014-05-10. Opinion. Författare: Fredrik Virtanen

I texten presenterar Fredrik Virtanen sin tes om hur Socialdemokraternas politik gjort att både Feministiskt initiativ (FI) och SD vunnit mark bland väljare, för att sedan resonera kring båda partier och deras framtidsutsikter med ett val runt hörnet. Ett centralt tema i texten är två valfrågor, jämställdhet och invandring, som är tätt förknippade med respektive parti. *Aktörerna* är ovan nämnda partier, men ingen person från dem får *kommentera* ämnet. Trots att SD och FI både beskrivs som enfrågepartier av Virtanen framställs de som två diametralt olika partier, där SD driver en negativ agenda och FI en positiv.

Ledaren är full av värdeladdade ord⁵¹ som signalerar att SD inte är välkomna in i den politiska värmen, och sammantaget *gestaltas* partiet som osofistikerat och inkompetent. Virtanen gör bland annat en jämförelse mellan SD och FI, där de senare beskrivs som en konsert med popstjärnan Lykke Li, och de förra som “ett epatraktormöte i Idkerberget”. Idkerberget är beläget i Dalarna och “epatraktormöte” är ett värdeord som ytterligare förstärker bilden av SD:s anhängare som lantisar – ett återkommande tema i Virtanens *gestaltning* av partiet i artikeln. “Epatraktormöte” är även ett signalord som kan tolkas som att SD inte ska accepteras som en

⁵¹ Hellspong, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

del av den etablerade politiska diskursen och därför inte heller ska beskrivas med ett sakpolitiskt språk.⁵² Jämförelsen partierna emellan signalerar att FI:s väljare är medvetna och kulturella storstadsbor medan SD-väljarna framställs som osofistikerade bönder. Vidare skriver Virtanen att FI står för “socialistisk elitfeminism i storstad” och SD för “konservativ ishockeynationalism i småstad”. Genom ordet “ishockeynationalism” kopplar Virtanen SD:s anhängare till både en nationalistisk ideologi och en sport som av många är synonymt med hårdhet och machokultur. Därmed förstärker han artikelns *gestaltning* av partiet som rått och osofistikerat, samtidigt som han lägger till ett mer radikalt och högervridet lager på bilden av SD. *Relationerna* i texten visar till stor del upp att SD står långt från de etablerade partierna, men även till partier som knackar på dörren till riksdagen som FI, när det gäller politisk konsensus.

5.2.3 Period 2: 1:a till 10:e oktober 2015

Även om gestaltningarna av SD som farliga eller opålitliga fortfarande förekom i materialet från 2015, gestaltades partiet i den stora majoriteten av artiklarna från denna period som ett konventionellt parti. Även de andra partierna behandlar i artiklarna genomgående SD som ett parti i mängden. Denna utveckling exemplifieras av de artiklar som ska analyseras närmare. Nyhetsartikeln ”Åkessons KD-flört”, publicerad i *Expressen*, valdes ut som det allra tydligaste uttrycket på det normaliserade SD, där partiets ledare Jimmie Åkesson oemotsagd får ställa ultimatum till andra partiledare och agera politisk kommentator. Ett annat exempel på denna trend, men från ett lokalpolitiskt perspektiv, är nyhetsartikeln i *Dagens Nyheter* ”Vårt stöd kommer att öka enormt”. I artikeln tillåts SD inte bara gestalta sig själva som ett konventionellt parti, utan presenterar partiet som ett mjukt och omhändertagande alternativ i en otrygg värld. Bilden av SD som ett parti i mängden lös även igenom i kritiska skildringar av partiet. Detta var mest slående i debattartikeln ”Förklara gärna hur du tänkt, Jimmie Åkesson” – skriven av Sveriges civilminister Ardalan Shekarabi (S) och publicerad i *Expressen* – där SD placeras in i en höger-vänster skala och enbart kritiserar för sin borgerliga politik, medan partiets ideologiska bakgrund är helt frånvarande. Utvecklingen var dock inte svart-vit, och det saknades inte ideologikritiska skildringar av SD under den här perioden, vilket representeras av *Aftonbladets* ledartext ”SD:s clownbudget måste tas på allvar”, som valdes då gestaltningen av SD som både inkompetent och farligt genomsyrar hela texten. De fyra artiklarna som analyseras närmare består av två nyhetstexter och två opinionstexter.

⁵² Hellspong, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, 134

”SD:s clownbudget måste tas på allvar”

Aftonbladet 2015-10-02. Ledare. Författare: Karin Pettersson

Artikeln är en ledare skriven av *Aftonbladets* politiska chefredaktör Karin Pettersson och handlar om det budgetalternativ som SD då just hade presenterat, ett förslag artikelförfattaren Pettersson är mycket kritisk till. Texten är också en varning mot normaliseringen av SD – vilket Pettersson låter symboliseras av att intresseorganisationen Svenskt Näringslivs vid den tidpunkten rapporterades vilja förhandla med partiet.

Artikeln är helt baserad på Petterssons åsikter och analyser, och saknar både namngivna *aktörer* och *kommentarer* från de berörda parterna. SD refereras endast till som parti, och även det svenska näringslivet (som i ett par fall likställs med borgerligheten) förekommer som en gemensam enhet. Gällande *relationerna* i artikeln är det uppenbart att näringslivet och dess representanter besitter den verkliga makten i texten. Artikeln kan i ett perspektiv förstås som en vädjan till dem, som en del av ”etablissemangen”, att inte legitimera och därmed överföra sin makt till SD. Diskurser skapas i samspelet mellan språk och den större sociala och samhällsliga kontexten⁵³, och i takt med partiets ökade politiska inflytande ser Pettersson tendenser att SD:s ideologi håller på att införlivas i den konventionella politiska diskursen – en utveckling hon motsätter sig till. Bortsett från det rent språkliga innehållet, lyser detta även igenom i textens disposition: de potentiella förhandlingarna mellan Svenskt Näringsliv och SD nämns direkt i textens inledning, efter det lägger Pettersson fram hela ”bevisbördan” mot SD (i form av deras i hennes tycke usla politiska förslag), och sedan avslutar hon med att sarkastiskt önska samarbetet lycka till – för att på så sätt poängtera galenskapen i att samarbeta med partiet.

I artikeln förekommer tre olika *gestaltningar* av SD: den normaliserade, den oseriösa, och den farliga. Pettersson varnar för en utveckling där partiet normaliseras genom att samhällets traditionella traditionella maktcentra närmar sig partiet. Pettersson är starkt kritisk till näringslivets förhandlingar med SD. Näringslivsaktörerna beskrivs med ord som ”gammelmoderater” och ”näringslivsgubbar”: värdeord⁵⁴ som implicit förmedlar bilden av dem som konservativa, odynamiska och otidsenliga. Pettersson är själv delaktig i *gestaltningen* av SD som oseriösa och inkompetenta. Hon beskriver deras budgetförslag med värdeord som ”clown”, ”pajas” – ord som förmedlar att hela partiet är oseriöst och inkompetent – och skriver vidare att förslaget är ett ”rakt igenom oseriöst dokument”. Att Pettersson skildrar SD i dessa ordalag

⁵³ Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, 258

⁵⁴ Hellspong, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

måste ses som ett aktivt val att inte bjuda in SD i den formella politiska diskursen – politikens ”institutionella dialog”⁵⁵ – genom att avstå från att kritisera partiet med ett traditionellt sakpolitiskt språk. Istället signalerar hon genom sina ordval att SD ska ses som något annorlunda och konstigt.⁵⁶ Trots flera ordval som målar upp SD som en rakt igenom oseriös aktör, poängterar Pettersson samtidigt faran i att man endast landar i slutsatsen att SD är politiskt inkompetenta, och därför inte tar nästa steg och granskar deras politik på allvar. Efter att ha analyserat SD:s förslag avslutar Pettersson med att konstatera att partiets ideologi är ”Sverigefientlig, rasistisk och högerextrem.” Därmed annonserar hon också en vilja att flytta mediediskursen kring SD från de där partiet beskrivs som ett parti i mängden eller opålitligt och annorlunda, till en som beskriver partiet som direkt rasistiskt, radikalt och farligt för Sverige.

“Förklara gärna hur du tänkt, Jimmie Åkesson”

Expressen 2015-10-04. Debattartikel. Författare: Ardan Shekarabi, civilminister (S)

Artikeln är en debattartikel riktad mot SD, skriven av Sveriges civilminister Ardan Shekarabi. Debattinlägget är en reaktion på det budgetförslag SD just presenterat, där de föreslår nedskärningar värt 90 miljarder kronor – dels genom att stoppa invandringen, men även genom kraftigt minskade bidrag till välfärden. Artikelns främsta *aktör* är författaren Shekarabi själv, då han skriver texten i egenskap av Sveriges civilminister och därmed har en helt central roll i artikeln. Förutom det förekommer även SD:s partiledare Jimmie Åkesson i texten. Dock medverkar Åkesson inte som en egentlig *aktör* i artikeln – han får exempelvis inte *kommentera* ämnet någonstans i texten – utan fungerar snarare som en symbol för SD i stort. Den enda *relation* som framkommer är den mellan Socialdemokraterna, som representeras av Shekarabi, och SD. Intressant nog framstår *relationen* de emellan som en normal sådan mellan två partier med olika politiska profiler, där Shekarabi placerar in SD i en traditionell högervänster skala och för en strikt sakpolitisk kritik mot partiet. Denna inriktning går också igen i *gestaltningen* av SD, där de beskrivs som vilket parti som helst. Shekarabis kritik mot SD budgetförslag baseras helt på de nedskärningar som partiet föreslår, och hur det skulle slå mot välfärden. Att en del av de föreslagna nedskärningarna skulle finansieras av ett spektakulärt förslag att stoppa alla invandring till Sverige – den del av budgetförslaget som annars fick

⁵⁵ Drew, Paul, Sorjonen, Marja-Leena, Institutional dialogue, I: Dijk, Teun Adrianus van (red.), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction. Vol. 2, Discourse as social interaction*, 1997, Sage, London, 92

⁵⁶ Hellspong, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, 134

klart mest medial uppmärksamhet – nämner han bara i förbifarten. Då textförfattaren inte belyser SD:s mer radikala element kan texten tolkas som ett försök att införliva partiet i den etablerade politiska diskursen. Den kritik som Shekarabi riktar mot SD är istället typisk vänsterkritik mot traditionell högerpolitik, där han beskriver hur nedskärningarna kommer slå mot landets välfärdssystem. Slående är att man utan problem hade kunnat byta ut ”Sverigedemokraterna” mot ”Moderaterna” och budskapet hade fungerat lika bra (även om siffrorna självklart inte skulle stämma då).

SD:s bakgrund är helt frånvarande i textens *gestaltning* av partiet, precis som deras invandringskritiska och nationalkonservativa ideologiska inriktning. Frånvaron av den ideologiska dimensionen av diskurs i artikeln är speciellt intressant. Inom diskursteorin syftar termen ideologi inte bara på ett politiskt synsätt, utan även på hur samhällets maktstrukturer konstrueras och framställs.⁵⁷ När Shekarabi avstår från SD:s ideologiska grund i sin kritik indikerar han också en respekt för SD:s politiska inflytande och den makt deras ideologi upplevs besitta just nu. Avslutningsvis kan man konstatera att denna artikel visar upp en direkt motsatt strategi jämfört med Karin Petterssons ”SD:s clownbudget måste tas på allvar” i hur SD:s växande inflytande och normalisering bäst ska bemötas.

”Vårt stöd kommer öka enormt”

Dagens Nyheter 2015-10-06. Nyhetsartikel. Författare: Mia Tottmar

Artikeln är en nyhetstext i *Dagens Nyheter* av Mia Tottmar och baseras på SD:s kraftiga ökning i väljaropinionen i Stockholm, vilket kommenteras av partiets gruppledare i Stockholm, Dan Kareliusson.

Artikeln självklara *huvudaktör* är SD:s gruppledare i Stockholm Dan Kareliusson. Han får fritt *kommentera* nyheten utan motstånd från vare sig författaren eller andra *aktörer*. Kareliusson får gott om utrymme att analysera SD:s framfart och utvecklingen i stort, samt leverera både partiets verklighetsbild och sina slutsatser till läsarna. Utöver det nämns ett antal lokala SD-politiker, men utan att de får en egentlig roll i texten eller kommer till tals. Det framgår ingen *relation* mellan SD och specifika partier eller politiker i texten. Däremot lyckas Kareliusson i artikeln framställa en *relation* mellan SD och en odefinierad politisk elit när han säger att ”jag har varit med i partiet sedan 2001, och jag har aldrig upplevt något annat än att vi har

⁵⁷ Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, 273

blivit underskattade.” *Relationen* som framställs är en av SD som den fräcka utmanaren gentemot eliten, vilket också är en central del av partiets ideologiska framtoning.⁵⁸

Gällande textens *gestaltning* av SD så behandlas de som ett parti i mängden, och deras företrädare Dan Kareliusson tillåts utan problematiserande analysera händelserna och presentera sin ideologi till läsarna. Kareliusson tar tidigt upp invandringen som en av samhällets viktigaste frågor, och beskriver den som ”enorm”. Detta är ett utmärkt exempel på hur SD får förmedla sin ideologi till texten – både genom rätten att klassificera verkligheten utifrån sin världsbild, med invandringen i centrum, och genom laddade ordval.⁵⁹ Det ska samtidigt poängteras att Kareliusson även diskuterar bostadspolitik och interna uppgörelser i partiet, vilket understryker att det är ett seriöst, konventionellt parti som *gestaltas* och inget radikalt enfrågeparti.

Det är också tydligt hur Kareliusson i artikeln aktivt arbetar för att skapa en mjukare diskurs kring SD: att bygga upp en bild av partiet som en trygg famn för de som kommit i kläm i de senaste årens utveckling. Kareliusson poängterar den ”oro” många känner över invandringen, och framställer SD:s invandringskritiska politik som en nödvändig prioritering där de först och främst ”värnar om våra närmaste”. Genom att måla upp en bild av en kaotisk och osäker värld försöker Kareliusson skapa förutsättningar för att en diskurs kring SD som en omhändertagande, mjuk och varm kraft kan konstrueras.

“Åkessons KD-flört”

Expressen 2015-10-09. Nyhetsartikel. Författare: Niklas Svensson

Artikeln är en nyhetstext skriven av *Expressens* reporter Niklas Svensson om Decemberöversenskommelsen (DÖ) utifrån SD:s perspektiv, och är uppbyggd kring partiledaren Jimmie Åkessons kommentarer om situationen. Samma dag som artikeln publicerades skulle Kristdemokraterna (KD) rösta om att gå ur DÖ, där mycket pekade på att avtalet skulle brytas (vilket också blev fallet). DÖ var ett blocköverskridande avtal med syfte att minska SD:s makt, vilket också var anledningen till att SD fick det utrymme att kommentera händelsen.

Texten har en tydlig *huvudaktör*: Jimmie Åkesson. Han figurerar i nästan hela texten och tillåts *kommentera* och analysera situationen för läsaren utan något nämnvärt motstånd eller problematiserande från vare sig textförfattaren eller en annan *aktör*. Åkesson beskriver skeendena ur det egna partiets perspektiv, men får även ta på sig en expertroll och diskutera vad det

⁵⁸ Hellström, Anders, & Nilsson, Tom, *We are the Good Guys: Europeanization of Neo-Nationalism, the case of Sweden*, 5-6

⁵⁹ Hellspong, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

innebär för KD och det politiska landskapet i stort. Kort sagt framställs han som en etablerad och inflytelserik politiker. Den andra *aktören* som får *kommentera* händelserna är Ebba Busch Thor, KD:s partiledare. I texten framstår *relationen* de två partiledarna emellan som normal och professionell, utan någon antydning till att Jimmie Åkessons partitillhörighet skulle vara en negativ faktor i relationen. Genom sina utspel signalerar Åkesson att han anser sig ha makten i *relationen*.

Diskurser skapas i relationen mellan språk och kontext, och kontexten kan i sin tur delas in i en lokal och en global dimension.⁶⁰ Enkelt uttryckt syftar den lokala kontexten på allt som formar den mer omedelbara situationen, medan den globala kontexten syftar på det övergripande sammanhanget situationen utspelar sig i. Åkessons prominenta roll i artikeln – och den kraftfulla bild av SD det ger – kan härröras till det ytterst gynnsamma läget på bägge kontextuella nivåer för partiet vid den tidpunkten. På den globala kontextuella nivån upplevde SD en kraftig medvind och var mer populära än någonsin, vilket också gav dem ett ökat inflytande i det politiska landskapet. På den lokala kontextuella nivån höll det avtal som skulle stoppa SD:s makt på att gå i graven, något som ytterligare underströk den generella trenden mot ökat inflytande.

Gällande *gestaltningen* av SD är textens rubrik och underrubrik ("Löftet till Ebba Busch Thor") talande. Långt från *gestaltningen* av SD som farliga och extrema, utstötta från de konventionella partierna och den politiska diskursen, framställs SD så normaliserade att de tillåts både leverera "löften" till, och "förta", med andra partier. Utöver det är textförfattaren Niklas Svenssons språk sakligt och neutralt, och signalerar att SD är en del av den politiska diskursen.

Genom sina utförliga utläggningar och sitt språkbruk tillåts Jimmie Åkesson också stundtals överföra SD:s egen ideologi till texten. Trots att artikeln ska handla om DÖ får Åkesson utan motstånd föra mer allmänna resonemang om Sverige, med utgångspunkt i invandringen. Genom rätten att strukturera verkligheten enligt SD:s ideologi⁶¹ – med gruppen "invandrare" som införstått ställs mot gruppen "svenskar" – förflyttar han i vissa passage texten till SD:s diskurs. Han får även oemotsagd framställa SD som folkets företrädare gentemot den politiska eliten, en annan av partiets ideologiska hörnstenar. Den politiska eliten representeras här av den blocköverskridande DÖ: ett avtal Åkesson framställer med negativt laddade ord som

⁶⁰ Dijk, Teun Adrianus van, *The Study of Discourse*, 19

⁶¹ Hellspong, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, 135-136

”odemokratisk” och ”maktkartell”.⁶² Orden för tankarna till ett korrupt politiskt etablissemang som ska utmanas av den folkliga företrädaren SD.

5.2.4 Period 3: 1:a till 10:e oktober 2016

Precis som under nedslaget 2015, gestaltades SD under den här perioden i stor utsträckning neutralt, samtidigt som andelen artiklar där partiet utmålades som farliga sjönk. De tidningar som skilde sig mest åt i hur de skildrade SD var *Aftonbladet* och *Svenska Dagbladet*. *Aftonbladet* var den tidning som i högst utsträckning gestaltade SD som farliga eller opålitliga, medan *Svenska Dagbladet* hade den mest neutrala gestaltningen av partiet. *Aftonbladets* bild av SD exemplifieras av två artiklar från tidningen som analyseras närmare: krönikan ”SD:s motioner bjuder på en osannolik mängd smörja” och ledartexten ”Jimmie Åkesson tror att arbetare är korkade”. Samtidigt finns det också i de kritiska skildringarna av partiet ett erkännande att SD är en fullt etablerad del av Sveriges politiska landskap. För att exemplifiera skildringen av SD som ett parti i mängden analyseras nyhetsartiklarna ”Budgeten för SD och M närmare” och ”De andras analys av integrationen är ofullständig”, den förstnämnda från *Svenska Dagbladet* och den andra från *Dagens Nyheter*. För att både tidningarnas nyhetsrapporterande och åsiktsdrivande funktion ska vara väl representerade i analysen undersöks två nyhetstexter och två opinionstexter.

“SD:s motioner bjuder på en osannolik mängd smörja”

Aftonbladet, 2016-10-10. Krönika. Författare: Oisín Cantwell

Artikeln är en krönika författad av *Aftonbladets* Oisín Cantwell och har SD:s motioner som sitt övergripande ämne – det vill säga politiska förslag från partiet som inkommit under året, där Cantwell anser att en stor del av dem är irrelevanta. Cantwell använder en sardonisk ton, där alla SD:s motioner presenteras på ett sådant sätt att de faller på sin egen orimlighet. Till exempel skriver han “utöver att i vanlig ordning ge oss invandrare skulden för allt så kräver sverigedemokrater sänkt moms på dansband...”, utan att vidare förklaring behövs till varför motionerna är orimliga – motionerna faller alltså på eget grepp och framställs alltså som “en osannolik mängd smörja”. Under den tid då texten författades fanns en debatt kring huruvida andra partier var villiga att börja samarbeta med SD. Samtidigt, bara några dagar tidigare, hade SD-ledamoten Anna Hagwall, uttalat sig om att “ingen familj, etnisk grupp eller

⁶² Hellspong, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

företag ska få äga mer än fem procent av media”, något som uppmärksammats mycket i medierna. Anna Hagwall är också textens enda *aktör* (hon tillåts dock inte *kommentera* händelserna, utan nämns genom sina politiska förslag).

Enligt Van Dijk är kontexten en viktig del när man studerar något diskursanalytiskt⁶³, och analysen bör därför beaktas med hänsyn till den rådande debatten. Artikeln kan därmed ses som ett svar till förespråkarna för samarbete mellan SD och övriga partier, där Cantwell använder Anna Hagwalls kontroversiella förslag för att driva sin tes.

Textförfattaren Cantwell börjar artikeln med att presentera en mängd, i hans tycke, konstiga och dumma motioner från både SD och andra partier, och han beskriver även ett par av SD:s motioner som han anser vara bra (som satsningar på järnväg och tandvård). Med detta upplevs Cantwell vilja bygga upp sin trovärdighet genom att signalera att han behandlar SD neutralt. När Cantwell väl lanserat sin objektiva *gestaltning* av SD bryter han den tvärt genom att skriva ”Men ändå. Mängden smörja är osannolik” och ”Utöver att i vanlig ordning ge oss invandrare skulden...”, vilket målar upp en *gestaltning* av partiet som oseriöst och inkompetent. I slutet av artikeln skiftar detta igen och SD *gestaltas* som direkt farligt, när Anna Hagwalls motioner och utspel om Bonniers inflytande på medierna tas upp, som Cantwell skriver anknyter till en ”antisemitisk idé” Detta handlar alltså om tidigare nämnda incident där Hagwall menade att mediekoncentrationen var för stor, och att Bonniers var boven i dramat. Texten avslutas med ”skrattet fastnar, som så ofta när det gäller detta parti, till slut i halsen”. Textens underliggande mening – de implicita budskap, ideologier och åsikter som språket förmedlar⁶⁴ – är således att SD:s motioner inte bara är dumma och orimliga, utan att de i vissa fall är direkt farliga. SD får också strukturera innehållet enligt sitt synsätt⁶⁵ genom att ord som ”invandrare” används (vars implicita motsatsord är benämningen ”svenskar”, och är ett typexempel på hur SD organiserar språket utifrån sin ideologi). Cantwell är dock medveten om att han gör på det sättet eftersom han skriver ”ge oss invandrare skulden”, vilket indikerar att han förstår att han använder SD:s sätt att på ett språkligt plan strukturera världen och har således inte anammat den, utan använder den som ett ironiskt grepp.

⁶³ Dijk, Teun Adrianus van, *Society and discourse: how social contexts influence text and talk*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009, 150

⁶⁴ Dijk, Teun Adrianus van, *News as discourse*, 177

⁶⁵ Hellspong, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, 135-136

“Budgeten för SD och M närmare”

Svenska Dagbladet 2016-10-06. Nyhetsartikel. Författare: Claes Lönegård

Artikelns ämne är SD:s nyligen presenterade skuggbudget och hur den på många sätt går i linje med Moderaternas motsvarighet. Samtidigt är det uppenbart att flyktingfrågan var ett hett ämne vid den här tidpunkten artikeln, där partiernas olika förslag kring flyktingmottagandet utgjorde en central del rapporteringen om nämnda skuggbudgetar.

Den främsta *aktören* i artikeln är SD:s ekonomisk-politiska talesperson Oscar Sjöstedt. Utöver honom figurerar också Moderaternas partiledare Anna Kinberg Batra och Ulf Kristersson från samma parti som *aktörer* i texten, samt Jimmie Åkesson från SD. De får dock inte *kommentera* textens innehåll, utan hänvisas i texten bara som förmedlare av respektive partis skuggbudget. *Relationen* mellan *aktörerna* i artikeln beskrivs som neutral, det vill säga politikererna är som vilka politiker som helst vars partier möjligtvis håller på att närma sig varandra – vilket går att utläsa i att både SD och Moderaterna tar upp integrationen först, och Anna Kinberg Batra säger “vi ser ett enormt problem med integrationen”.

Texten bygger tesen om ett närmande i *relationen* mellan SD och Moderaterna, genom att den tar upp de delar av partiernas respektive skuggbudget som påminner mest om varandra. I ett stycke tas det upp att Anna Kinberg Batra ”attackerade” Jimmie Åkesson under en riksdagsdebatt innan sommaren. Ordvalet ”attackerade” indikerar att SD hade gjort något fel, som man hade kunnat koppla till en bild av partiet som opålitligt och inkompetent. Denna bild försvinner dock snabbt när det framkommer att Kinberg Batras attack bestod i att hon beskyllde Åkesson för att ”straffbeskatta midsommarfirande” genom att höja matmomsen. Den tidigare “attacken” var alltså varken kopplad till SD:s ideologi eller partiets förflutna, utan fokuserade på en så pass harmlös fråga som matmomsen: ett bra exempel på artikeln *gestaltning* av SD som ett konventionellt parti. Detta understryks sedan genom att konstatera att Moderaterna i sin nya skuggbudget föreslår höjd matmoms, vilket stärker bilden av att SD gått från att vara farliga till att nu behandlas som ett parti i mängden (eftersom Moderaterna beskrivs anamma ett politiskt förslag från SD som de tidigare kritiserat). SD:s Oscar Sjöstedt får som enda aktör *kommentera* likheterna i budgeten, där han dementerar att partierna närmar sig ett regerings-samarbete. Också det faktum att Sjöstedt ensam får *kommentera* nyheten indikerar att SD *gestaltas* som ett parti i mängden och inte som en farlig avart.

Förflyttningen i hur SD behandlas blir här tydlig, där den tidigare inställningen till SD från Moderaternas sida ställer sig i relief till den nya inställningen. Artikeln belyser också hur

andra partier har känt sig tvingade att anpassa sin politik till SD, vilket tidigare nämnd forskning pekar på sannolikt ger ökad legitimitet till partiet.⁶⁶

“Jimmie Åkesson tror arbetare är korkade”

Aftonbladet 2016-10-04. Ledare. Författare: Anders Lindberg

Artikelns ämne är det svenska näringslivets allt närmare relation med SD. Ett stundande beslut gällande huruvida lägstalönerna skulle pressad nedåt, vilket både SD och intresseorganisationen Svenskt Näringsliv hade förespråkade under en tid, utgör den övergripande kontext artikeln verkar i. *Huvudaktör* i texten är Jimmie Åkesson. Texten återknyter hela tiden till honom och den politik som hans parti bedriver. En annan *aktör* som figurerar i texten är civilministern Ardalan Shekarabi, som nämns på grund av en debatt han nyligen hade haft med Jimmie Åkesson, vilket ledde till mordhot mot honom från SD-sympatisörer.

Makt är centralt i ideologibegreppet: enligt van Dijk kan bara aktörer med makt delta i att producera och reproducera sin makt.⁶⁷ I artikeln, där bara högt uppsatta politiker finns med, presenteras den dominanta grupp som har ställningen att producera och reproducera makten i samhället. Åkesson och Shekarabi beskrivs båda som starka politiker med stort inflytande och en position att producera och reproducera makt – där Åkessons partitillhörighet inte framställs som något hinder för en framhåven status. I artikeln får Åkesson överlag inte *kommentera* innehållet, med undantag för ett pratminus där han säger att Anna Kinberg Batra och Moderaterna förr eller senare kommer att vilja samarbeta med SD. Relationen mellan SD och den sittande regeringen, representerade av Åkesson respektive Shekarabi, beskrivs i artikeln som kritisk. När Lindberg skriver om en debatt mellan aktörerna – Åkesson och Shekarabi – lyfter han fram de mordhot mot Shekarabi som publicerades på SD:s Facebooksida efter debatten, där det gick att läsa inlägg med rubriker som ”Avrätta Ardalan”.

Lindberg inleder också det andra stycket med att konstatera att SD inte är ett parti som andra trots “försöken att tvätta bort de nazistiska rötterna”. Genom att ta upp den ideologiska grund varifrån SD kommer vill Lindberg belysa det farliga med partiet. SD gestaltas således som ett annorlunda och farligt parti: en bild som Lindberg bygger upp genom att ta upp de hot

⁶⁶ Arzheimer, Kai & Carter, Elisabeth, *Political opportunity structures and right-wing extremist party success, European Journal of Political Research*, sid 419-443

⁶⁷ Dijk, Teun Adrianus van, *Discourse as Interaction in Society*, I: van Dijk, Teun Adrianus (red), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction*. Vol. 2, *Discourse as social interaction*, 1997, 16-29

som förekommit mot Shekarabi och hur dessa kopplas till SD. Samtidigt gestaltas partiets partiledare Jimmie Åkesson som en betydelsefull politiker, vilket visar att även denna kritiska skildring av SD präglas av en acceptans att de har blivit en stark och etablerad del av Sveriges politiska scen.

”De andras analys av integration är ofullständig”

Dagens Nyheter 2016-10-06. Nyhetsartikel. Författare: Hans Olsson

Artikeln huvudsakliga ämne är synen på integration hos SD och övriga politiska partier. Kontexten till texten är att SD nyligen hade presenterat sin skuggbudget, och att partiets ekonomisk-politiska talesmannen Oscar Sjöstedt i samband med det kritiserade de andra partiernas syn på integration. *Huvudaktör* i artikeln är Oscar Sjöstedt som oemotsagd får *kommentera* situationen och hur han känner kring de andra politiska partierna. Han säger i artikeln att ”vi påstår att de andra blockens analys av integrationen är ofullständig” och hänvisar sitt uttalande till ett ”vi” som ska representera partiet SD. Ingen annan får *kommentera* och gå i svaromål på den kritik som Sjöstedt lägger fram, vilket innebär att SD:s budskap genomsyrar hela texten. Gällande *relationerna* mellan SD och övriga partier öppnar Sjöstedt också dörren för politiska samarbeten genom att säga att garantipensioner är en viktig fråga för partiet vid nästa regeringsbildning, och att den frågan kan avgöra vilket regeringsalternativ SD ställer sig bakom. Samtidigt uttrycker han också sin åsikt att de andra partierna har en ”ofullständig syn på integration”: SD får alltså oemotsagt uttrycka sitt missnöje med hur andra partier ser på integrationsfrågan, vilket också är en signal på partiets normalisering. Värdeord, det vill säga ord som implicit förmedlar attityder och värderingar⁶⁸ skapar bilden av de andra partierna som inkompetenta, till skillnad från SD. *Gestaltningen* av SD är således det av ett konventionellt parti med den legitima åsikten att de andra partierna har gjort fel bedömning gällande integrationspolitiken. Den sakliga tonen i texten bidrar också till att SD *gestaltas* neutralt, och de innehar rätten att både presentera sitt budgetförslag och och tankar om andra partier. Att artikeln fokuserar på integrationen tyder också på att SD tillåts strukturera och klassificera⁶⁹ innehållet på så vis att det matchar deras agenda och ideologi. SD:s får också fritt kommentera sin skuggbudget och sina förslag, utan att bli ifrågasatta eller att innehållet problematiseras. Den övergripande *gestaltningen* av partiet är således som ett parti i mängden.

⁶⁸ Hellspång, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, 170

⁶⁹ Hellspång, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, 135-136

6. Avslutning

Nedan presenteras analysens slutsatser samt förslag till vidare forskning.

6.1 Slutsats

Syftet med uppsatsen är att undersöka hur Sveriges fyra rikstäckande tidningar – *Aftonbladet*, *Expressen*, *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* – framställde SD från våren 2014 till hösten 2016, där analysen riktar in sig på hur skildringarna av partiet förändrades under denna period. Vi har ett utpräglat språkligt fokus i vår analys, där vi bryter ned texterna i detalj både språkligt och innehållsmässigt för att dechiffra deras inneboende mening. Då analysen riktar in sig på texternas budskap och inte språket för sig självt, var det sociala och samhälleliga sammanhanget artiklarna verkade i konsekvent en del av analyserna: diskurser kan endast urskiljas och förstås i relationen mellan språket och dess kontext.⁷⁰

Med fokuset på språk och ordval var diskursteori uppsatsens naturliga teoretiska utgångspunkt, med främst Fairclough och van Dijk som vägvisare. Uppsatsens konkreta analysmetod inspirerades av Peter Berglez modell för kritisk diskursanalys, där hans föreslagna variabler omformulerades en aning för att passa vår analys. Hörnstenarna textanalyserna är hur SD gestaltades av tidningarna, vilka aktörer som fick kommentera händelserna och om vad, samt vilka relationer mellan partierna som skildrades i artiklarna. Sammantaget ger dessa variabler en komplett bild av mediegestaltningen av SD.

På ett övergripande plan är den tydligaste trenden analysen utvisade en alltmer normaliserad bild av SD i Sveriges ledande dagstidningar från studiens början i maj 2014 till dess avslutande oktober 2016. Förändringen tar sig flera uttryck, men belyses tydligast av tidningarnas påtagligt mer neutrala gestaltning av partiet 2016 jämfört med 2014. Förändringen skedde framförallt från 2014 till 2015 – ett mönster som upprepades i samtliga variabler vi kollade på. En typisk medial gestaltning av SD från 2014 är exempelvis artikeln *Expressen-artikeln* ”Röt till mot SD – hyllades”, där SD genom uttalanden från dåvarande statsministern Fredrik Reinfeldt framställs som opålitligt och oansvarigt. I artikeln presenteras SD som ett extremt och farligt parti som inte går att lita på och inte bör släppas in i det politiska finrummet: en välbekant beskrivning av SD från partiets framväxt under 2000-talet till början av vår studieperiod.⁷¹ I kontrast till detta kan samma tidnings artikel ”Åkessons KD-flört” från det efter-

⁷⁰ Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, 258

⁷¹ Hellström, Anders & Lodenius, Anna-Lena, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*

följande året nämnas, där SD:s partiledare utan motstånd får analysera inte bara det egna partiet, utan hela den politiska situationen och tillåts ställa ultimatum till andra partier. Utan något problematiserande får Åkesson förmedla sin bild av verkligheten och SD:s ideologi till publiken, och framställs som den inflytelserika och pålitliga företrädaren av ett konventionellt och accepterat parti.

Utvecklingen i mediernas skildring av SD, mot en bild av partiet som ett i mängden, följer SD:s politiska utveckling de senaste åren. Sedan våren 2014 har partiet ökat kraftigt i popularitet bland väljarna, och med det deras politiska inflytande. Ett stort steg var riksdagsvalet hösten 2014, där de blev landets tredje största parti och tillskansade sig en vågmästarroll i riksdagen. Ett nytt lyft fick partiet i samband med flyktingsituationen hösten 2015, där deras hårda invandringsretorik lockade till rekordsiffror i opinionsmätningarna.⁷²

Bilden av ett alltmer normaliserat SD avspeglas däremot inte i Delegationen för Migrationsstudiers nya rapport ”Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden”⁷³ – en studie som undersöker hur de fyra svenska nationella dagstidningarna skildrade SD på ledarplats 2009 till 2012, och som denna uppsats tog avstamp i. Rapporten konkluderar att SD inte behandlades som ett konventionellt parti av ledarredaktionerna under rapportens undersökningsperiod, vilket vidare underbygger vår slutsats att medias normalisering av SD tagit fart under det senaste året.

I skarp kontrast till rapportens slutsats, har det under vintern 2016 brusat upp en debatt huruvida landets liberala ledarsidor inte bara har normaliserat bilden SD, utan även själv börjat anamma en högerpopulistisk världssyn och språkbruk. Debatten tog avstamp i Mattias Hagbergs artikelserie i *Dagens Nyheter*, ”Flykten från liberalismen”, som bland annat lyfter ett citat från chefen för Göteborgs-Postens ledarsida, Alice Teodorescu, när hon i *SVT:s* program *Agenda* september 2016 gav sin syn på Alliansens förhållande till SD. ”Prata med dem, ställ krav och se till att de förändras, så har vi löst problemet,” sa Teodorescu. Nu är *Göteborgs-Posten* inte en av tidningarna vi undersöker, men citatet symboliserar en generellt mjukare ton gentemot SD bland Sveriges ledarsidor – och belyser skillnaderna i hur partiet hantearas idag jämfört med under åren som undersöks i ”Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden”.⁷⁴

⁷² Svensson, Olof. Trots flyktingkrisen – nya rekordsiffror för SD, *Aftonbladet*

⁷³ Hellström, Anders & Lodenius, Anna-Lena, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*

⁷⁴ Ibid

Att den politiska verkligheten speglar av sig på tidningarnas gestaltningar och språk är naturligt – men samtidigt baseras denna uppsats på övertygelsen att tidningarnas språk i sin tur påverkar SD:s politiska verklighet. Den teoretiska utgångspunkten i analysen är den socialkonstruktivistiska synen på verkligheten som produkten av våra upplevelser och språket, och i det finns också en tro på språkets sociala och samhälleliga makt.⁷⁵ Utvecklingen som beskrivs upplever vi med andra ord inte som endimensionell: tidningarna färgas sannolikt av den politiska utvecklingen, men den alltmer normaliserade gestaltningen av SD i rikspresen förändrar i sin tur SD:s politiska verklighet (utan att vi kan mäta hur och i vilken utsträckning). Detta synsätt reflekteras även i Fairclough och Wodaks syn på diskurs som ett “ömsesidigt förhållande”: den formas av omvärldens situationer och sociala strukturer, men är också med och formar dem.⁷⁶

I uppsatsens vilja att undersöka hur mediernas skildring av SD förändrats, ingår även ett intresse i hur partiets relation med övriga partier framställs. Detta länkar in i den ideologikritiska fåran inom diskursteorin, som belyser hur maktrelationer och strukturer skapas och förmedlas genom språket.⁷⁷ I majoriteten av artiklarna fanns ingen relation mellan SD och övriga partier att utläsa. Intressant nog var dock samtliga relationer mellan SD och andra politiska aktörer som framställdes i vårt material från 2014 kritiska. SD:s högerpopulistiska, invandringskritiska ideologi, och partiets värderingar i stort, accepterades uppenbarligen inte som en del i den etablerade politiska diskursen av de andra partierna, och relationen mellan dem och SD var vid det här tillfället fortfarande i hög utsträckning den mellan ett gemensamt politiskt etablissemanng och en isolerad utmanare. Situationen var en helt annan under nedslaget ungefär ett och ett halvt år senare, hösten 2015. Där framställdes i artiklarna ungefär lika många närmanden i förhållandet mellan SD och övriga partiet som kritiska relationer. Denna skiftning pekar på att SD:s ideologi inte alls i samma utsträckning sågs som något farligt och extremt, utan hade börjat införlivas i den accepterade politiska diskursen. Den genomgående hårdare invandringspolitiken i Sverige – där den rödgröna regeringen infört både gränskontroller och tillfälliga uppehållstillstånd – och tilltagande spekulationer om en framtida regering bestående av de borgerliga partierna och SD är två exempel från den politiska verkligheten som understryker vår slutsats att partiet var på väg in i värmen både konkret politiskt och diskursivt.

⁷⁵ Berger, Peter L. & Luckmann, Thomas, *The social construction of reality: a treatise in the sociology of knowledge*, 40

⁷⁶ Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, 258

⁷⁷ Ibid, 275

Vad detta kommer innebära för partiet i framtiden är omöjligt att svara på. Däremot har flera studier visat riskerna för ett lands etablerade partier att anpassa sin politik till ett parti likt SD. Studien “The immigration issue and anti-immigrant party success in Sweden 1970-2006, A deviant case analysis”⁷⁸ kopplar exempelvis bristen på framgångsrika invandringskritiska partier i Sverige fram till 2006 till frånvaron av invandringsfrågan i den nationella debatten – en slutsats som understryks av situationen idag tio år senare, med en het invandringsdebatt och ett starkt invandringskritiskt parti – och betonar hur invandringskritiska partier ökar i popularitet om övriga partier försöker ta över frågan. “Political opportunity structures and right-wing extremist party success”⁷⁹ visar i sin tur på kopplingen mellan framgångarna för radikala högerpopulistiska partier och ett högervidet politiskt landskap.

Även rätten att kommentera händelserna, en annan av de faktorer som analyserades, bottenar i den ideologikritiska dimensionen av diskursteorin. Kommentarer visar vilka åsikter som anses acceptabla att förmedla till läsarna, och vem som tillåts framföra dem.⁸⁰ Här gick det att urskilja tendenser på att SD:s ideologi ännu inte blivit fullt accepterad som en del av den konventionella politiska diskursen i Sverige, då det rent kvantitativt inte gick att utläsa någon utveckling från 2014 till 2016 i rätten för SD att kommentera händelserna. En möjlig förklaring till det är att gränsen för normaliseringen av SD, och införlivandet av dem i den etablerade politiska diskursen, just nu ligger vid rätten att ohämmat få förmedla sin ideologi och version av händelserna till publiken.

Det kvantitativa utfallet målar dock inte den kompletta bilden, då det fanns en viss förändring under vår undersökningsperiod i hur SD-representanter fick kommentera händelserna i artiklarna, där partiet från hösten 2015 i högre utsträckning själva tilläts analysera innehållet i artiklarna och dra slutsatser åt läsarna utifrån sin världssyn. Ett typexempel på det är artikeln “Vårt stöd kommer öka enormt” från 2015, publicerad i *Dagens Nyheter*, där SD-lokalpolitikern Dan Kareliusson oemotsagd får beskriva problemen i samhället – med betoning på invandringen – och måla upp partiet som en trygg kraft för alla som känner oro över utvecklingen.

Opinionsjournalistiken har som funktion att driva åsikter, medan nyhetsjournalistiken bygger på idén om neutral rapportering. Även om ett av uppsatsens mål är att bryta igenom detta

⁷⁸ Dahlström, Carl & Esaiasson, Peter, *The immigration issue and anti-immigrant party success in Sweden 1970-2006*

⁷⁹ Arzheimer, Kai & Carter, Elisabeth, *Political opportunity structures and right-wing extremist party success, European Journal of Political Research*

⁸⁰ van Dijk, Teun Adrianus, *News as discourse*, 56

objektiva skal för att utläsa implicita åsikter och budskap, finns det klara skillnader genrerna emellan. I materialets opinionsartiklar gestaltades SD som ett kritiskt eller opålitligt parti i en klar majoritet av fallen – medan balansen var den motsatta i nyhetsartiklarna, där partiet framställdes neutralt i majoriteten av fallen. Gällande skillnader i nyhetsrapporteringen mellan de olika tidningarna gick den tydligaste skiljelinjen snarare mellan morgontidningarna och kvällstidningarna – där kvällstidningarna *Aftonbladet* och *Expressen* gestaltade SD mer kritisk och morgontidningarna *Dagens Nyheter* och *Svenska Dagbladet* mer neutralt – än vid tidningarnas politiska färg. Däremot speglades tidningarnas politiska inriktningar av sig i hur SD framställdes i opinionsjournalistiken, där *Aftonbladet*, den enda av rikstidningarna med en röd politisk beteckning, var klart mer kritisk i sin gestaltning av SD än dess liberala (och i Svenska Dagbladets fall oberoende moderata) kollegor. Två av flera exempel på det är Karin Petterssons ledarartikel “Ta SD:s clownbudget på allvar” från 2015, och Oisín Cantwells krönika “SD:s motioner bjuder på en osannolik mängd smörja” från 2016, som båda gestaltar SD som opålitliga och farliga.

Avslutningsvis är det viktigt att understryka att utvecklingen som pekas ut inte är ensidig – det är en dynamisk och oberäknelig process, där både den kvantitativa överblicken och den kvalitativa analysen visar på många undantag från det mönster vi beskriver. Även om det går att utläsa en tendens av en normalisering av SD i rikspressen, är beskrivningar av partiet som farligt eller opålitligt inte på något vis borta. Detta understryker behovet av vidare studier som fortsätter att granska utvecklingen i förhållandet mellan SD och Sveriges medier.

6.2 Förslag till vidare forskning

Under arbetet med uppsatsen har vi fått en mängd uppslag på annan forskning kring SD och medierna som vi bedömer hade varit relevant och betydelsefull. Den här uppsatsen lägger sin analys på en nationell nivå, och använde därför sig av Sveriges fyra rikstäckande dagstidningar. Frågan om hur SD skildras och behandlas av medierna är dock lika relevant på lokal nivå, så en studie av framställningen av partiet i olika lokalmedier skulle ge nya intressanta perspektiv. Även en studie om hur partiet gestaltas i tv och radio – public-service såväl som kommersiell – skulle ge ännu fler viktiga insikter i ämnet.

Frågan om SD:s normalisering är idag mer aktuell än någonsin, och debatten går het huruvida partiet kommer ingå i en borgerlig regering efter riksdagsvalet 2018 – likt motsvarande partier gör i andra europeiska länder, som till exempel Norge. Därför hade det varit intressant att ta del av liknande studie som vår ett år fram i tiden, med tydligare inriktning på

det kommande valet. Utöver det finns det även ett behov av studier som istället riktar in sig på SD:s egna mediestrategi, och hur den formar den bild av partiet som förmedlas till allmänheten.

7. Källförteckning

Alvesson, Mats & Sköldbberg, Kaj, *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*, 2 uppl., Studentlitteratur, Lund, 2008

Arzheimer, Kai & Carter, Elisabeth, *Political opportunity structures and right-wing extremist party success*, *European Journal of Political Research*, Volume 45, Nr 3, 2006, sid 419-443

Berger, Peter L. & Luckmann, Thomas, *The social construction of reality: a treatise in the sociology of knowledge*. Repr., Penguin, London, 1991

Berglez, Peter, Kritisk diskursanalys, I: Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, Studentlitteratur, Lund, 2000

Boomgaarden, Hajo & Vliegenthart, Rens, *Explaining the rise of anti-immigrant parties: The role of news media content*, *Electoral Studies*, Volume 26, Nr 2, 2007, 404–417

Dahlström, Carl & Esaiasson, Peter, *The immigration issue and anti-immigrant party success in Sweden 1970-2006, A deviant case analysis*, *Party Politics*, vol.19, nr. 2, 2013, 343-364

Dijk, Teun Adrianus van, *Discourse as Interaction in Society*, I: van Dijk, Teun Adrianus (red), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction*. Vol. 2, *Discourse as social interaction*, 1997, 1-37

Dijk, Teun Adrianus van, *News as discourse*, Erlbaum, Hillsdale, N.J., 1988

Dijk, Teun Adrianus van, *The Study of Discourse*, I: van Dijk, Teun Adrianus (red.), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction*. Vol. 1, *Discourse as structure and process*, 1997, 1-34

Dijk, Teun Adrianus van, *Society and discourse: how social contexts influence text and talk*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009

Drew, Paul, Sorjonen, Marja-Leena, *Institutional dialogue*, I: Dijk, Teun Adrianus van (red.), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction*. Vol. 2, *Discourse as social interaction*, 1997, Sage, London, 92-118

Ellinas, Antonis A, *The media and the far right in western Europe: playing the nationalist card*, Cambridge University Press, New York, 2010

Fairclough, Norman, *Media discourse*, Edward Arnold, London, 1995

Fairclough, Norman, Wodak, Ruth, *Critical discourse analysis*, I: Dijk, Teun Adrianus van (red.), *Discourse studies: a multidisciplinary introduction*. Vol. 2, *Discourse as social interaction*, 1997, Sage, London, 258-284

Hadenius, Stig & Weibull, Lennart, *Massmedier: en bok om press, radio och TV*, 7., helt omarb. uppl., Bonnier, Stockholm, 2000

Hellspång, Lennart, *Metoder för brukstextanalys*, Studentlitteratur, Lund, 2001

Hellspång, Lennart & Ledin, Per, *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*, Studentlitteratur, Lund, 1997

Hellström, Anders & Lodenius, Anna-Lena, *Invandring, mediebilder och radikala högerpopulistiska partier i Norden*. Statens Offentliga Utredningar, Delegationen för Migrationsstudier. 2016

Hellström, Anders, & Nilsson, Tom, *We are the Good Guys: Europeanization of Neo-Nationalism, the case of Sweden*, Malmö University, Malmö, 2008

Häger, Björn, *Problempartiet - mediernas villrådighet kring SD valet 2010*, Mölnlycke: Stiftelsen Institutet för mediastudier, 2012

Johnstone, Barbara, *Discourse analysis*, 2. ed., Blackwell, Oxford, 2008

Nordenson, Magdalena, *Opinionsjournalistik: att skriva ledare, kolumner och recensioner*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2008

Strömbäck, Jesper & Nord, Lars (red.), *Kampen om opinionen: politisk kommunikation under svenska valrörelser*, 1. uppl., SNS förlag, Stockholm, 2013

Truedsson, Lars (red), *Migrationen i medierna*, Institutet för Mediestudier, 2016

Elektroniska källor

Migrationsverket, 2016-01-01, hämtad 22 oktober 2016

<<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2016/2016-01-01-Nastan-163-000-manniskor-sokte-asyl-i-Sverige-2015.html>>

Svensson, Olof. Trots flyktingkrisen – nya rekordsiffror för SD. *Aftonbladet*, 2015-10-09. Hämtad 2016-12-07

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article21390075.ab>

Artiklar kvalitativ analys

Svensson, Niklas, ”Löfvens nya bostadslöfte”, *Expressen*. Hämtad: 2016-11-14

<http://web.retriever-info.com.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05091020140502ec0e91f3753019614a0f212f401a9ac4&serviceId=2>

Uvell, Markus, ”Hur valresultatet tolkas är lika viktigt som själva valet”, *Dagens Nyheter*. Hämtad: 2016-11-14

<http://web.retriever-info.com.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=0509152014050185a0eecd9e0c38ed19c5c87b0fddfe7&serviceId=2>

Sandberg, Mattias & Holmqvist, Anette, ”Röt till mot SD – hyllas”, *Aftonbladet*. Hämtad: 2016-11-14

<http://web.retriever-info.com.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05734920140509d01644a49b5b41bfec2322117e5d4ea&serviceId=2>

Virtanen, Fredrik, ”Sossarnas dalt banar vägen för Fi och SD”, *Aftonbladet*, Hämtad: 2016-11-14

<http://web.retriever-info.com.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05734920140510c70c4c0bac8078643560f475d5baa92e&serviceId=2>

Pettersson, Karin, ”SD:s clownbudget måste tas på allvar”, *Aftonbladet*. Hämtad: 2016-11-14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05734920151002021593ae1580f14c18851197ce2ec6a9&serviceId=2>

Shekarabi, Ardalán, ”Förklara gärna hur du tänkt”, Jimmie Åkesson, *Expressen*. Hämtad: 2016-11-14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=0509102015100439cb0645489480ec542c749d958e9584&serviceId=2>

Svensson, Niklas, ”Åkessons KD-flört”, *Expressen*. Hämtad: 2016-11-14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=050910201510099f82743b40f929ec2959cf72454ee63f&serviceId=2>

Tottmar, Mia, ”Vårt stöd kommer att öka enormt”, *Dagens Nyheter*. Hämtad: 2016-11-14
<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05091520151006286c72b050226abb875a83772f68513&serviceId=2>

Cantwell, Oisín, ”SD:s motioner bjuder på en osannolik mängd smörja”, *Aftonbladet*. Hämtad: 2016-11-14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=057349201610107c3400b25077eaa0f3f2db284f5d627f&serviceId=2>

Lönegård, Claes, ”Budgeten för SD och M närmare”, Svenska Dagbladet. Hämtad: 2016-11-14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=050803201610060b02ee6eaf7659c461f503051f06b418&serviceId=2>

Lindberg, Anders, "Jimmie Åkesson tror arbetare är korkade", Aftonbladet. Hämtad: 2016-11-14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05734920161004e480c83c110675eb330490556f3c6e23&serviceId=2>

Olsson, Hans, "De andras analys av integration är ofullständig", Dagens Nyheter. Hämtad: 2016-11.14

<http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=0509152016100616b22d884ace95fedb85790908ecc98e&serviceId=2>

Bilagor

Kodinstruktioner:

Medium: 1=Aftonbladet 2=Expressen 3=Dagens Nyheter 4=Svenska Dagbladet

Genre: 1=Nyhetsartikel 2=Opinion 3=Nyhetsanalys 4=Övrigt

Huvudsakligt ämne: 1=Politiskt spel 2=Flykting- och invandringsfrågor 3=Välfärdsfrågor 4= Interna konflikter i partiet 5=Skandaler 6=Lokalpolitiska frågor 7=1: a maj 2014 8=EU-vallet 2014 9=Decemberöverenskommelsen 10=Sverigedemokraternas budgetförslag

Relationer: 1=Kritisk 2=Närmande 3=Ingetdera

Gestaltning: 1=Farliga 2=Opålitliga 3=Normala 4=Ingetdera

Kommentera: 1= Ingen 2=Mindre betydande inom SD 3=Högt uppsatt inom SD
Kodning 2014

Resultat 2014:

Medium	Rubrik	Genre	Datum	Huvudsakligt ämne	Relationer	Gestaltning	Kommentär
2	Löfvens nya bostadslöfte	1	140502		7	3	1
2	Här stjal de första maj	4	140502		7	3	2
2	#inga knappar i värden	2	140502		3	3	2
2	Poliserernas stöd till SD	1	140503		11	3	2
2	Leif GW om polisernas stöd till SD	3	140504		11	3	4
2	Kravet: lägg ned din röst	1	140505		1	1	2
2	Fi-pressen på Löfven	1	140505		1	1	2
2	Fi: s gliring till Löfven	1	140506		1	1	2
2	Kianka inte ner på EU	2	140507		8	3	2
2	De som tittade på semifinalen	2	140507		11	3	1
2	Var är invandrarkillarna Gudrun?	1	140507		1	1	1
2	SD:s tuffar slår mot jobben	2	140508		8	1	2
3	Hur valresultatet tolkas är lika viktigt som själva valet	2	140501		1	3	3
3	LO till attack mot SD	1	140502		7	3	1
3	Politiskt spel efter valet kan vara fördömande för ekonomir	3	140502		1	3	3
3	Alliansen visar enad front för att möta opinionen	1	140503		7	3	2
3	Pizza från ovan mot Åkesson	1	140503		5	3	3
3	SOMP. Ikväll står de sida vid sida i tv - Löfven och Fridolin	4	140504		1	3	4
3	Europas sista sommar	4	140504		8	3	2
3	Öppna fält för extrema	2	140504		8	3	2
3	Givet varför M ogillar att tala om arbetslöshet	3	140505		3	3	3
3	SD vill rösta om EU igen	1	140506		8	3	3
3	Alla behöver uppleva ett sammanhang	4	140508		11	3	1
3	Karensdagen slår hårdast mot kvinnor	1	140510		3	3	3
3	Ökad fiendtlighet mot EU när extremhögern får mer makt	4	140510		8	3	2
4	Socialdemokraterna bluffar om EU-valet	2	140502		8	3	3
4	Pizza från ovan mot Åkesson	1	140503		5	3	3
4	Hur ställer sig ditt parti till subventionen på etanol?	1	140503		11	3	3
4	Den svenska tilliten har bestått i tusen år	2	140503		3	3	3
4	EU borde bli mer likt USA	4	140505		8	3	1
4	Fem vägar runt EU-paniken	3	140507		8	3	1
4	Så ska jobben räddas lokalt	1	140507		3	3	3
4	Extremhögern går framåt i Europa	1	140507		8	3	1
4	Icke-frågor tog över debatt	3	140508		8	3	3
4	"När ska ni granska vänsterextremism?"	2	140508		11	3	1
4	Toppkandidaternas valloften	1	140509		8	3	3
1	Tillbaka på ruta 1, Jimmie Åkesson	3	140505		1	3	4
1	Hejda rasismen - rösta i EU-valet	2	140505		8	3	1
1	1107 är kvar tills vi blir jämställda	1	140507		3	3	3
1	Feministerna exploderar i sociala medier	1	140507		11	3	3
1	Rasism- inte ett så stort problem	1	140508		2	3	2
1	Röt till mot SD - hyllas	1	140509		2	1	2
1	Sossarnas dalt banar vägen för Fi och SD	2	140510		1	3	2

1

Resultat 2015:

Medium	Rubrik	Genre	Datum	Huvudsakligt ämne	Relationer	Gestaltning	Kommentär
1	Det verkar vara otroligt infekterat	3	151001		4	3	2
1	Tufft hemma	1	151001		4	3	4
1	SD:s clownbudget måste tas på allvar	2	151002		10	3	2
1	Debatt Domarna	2	151003		5	3	2
1	Veckan som gick	2	151004		4	3	2
1	I Lemnes drömvärld kryper folk på knäna	2	151006		11	3	1
1	Nej, svenskar blir ej minoritet 2025	2	151006		2	3	1
1	Teamet från Aftonbladet	4	151007		11	3	4
1	Bushs terrorkrig har hjälpt fram SD	2	151007		11	3	1
1	KD har drabbats av dödsångtan	2	151008		9	3	1
1	Upproret hotar DÖ	1	151008		9	3	3
1	Slutet - för samarbetet	1	151010		9	3	3
1	SD och makten enas i hatet mot kulturen	2	151010		11	2	3
1	Kinberg Batra flyr sitt ansvar	2	151010		9	2	1
1	Bard om sin lunch med SD-toppen	1	151010		11	3	3
2	Expressen TV	4	151001		11	3	4
2	Svärmors-sågingen	1	151001		4	3	2
2	SDU byter namn - till det Muf hette förr	1	151002		4	1	3
2	Expressen Prisas för Flnurlig etta	1	151003		11	3	1
2	SD-nämndeman aktiv i nazistisk Facebook-grupp	1	151003		5	3	1
2	Förklara gärna hur du tänkt, Jimmie Åkesson	2	151004		10	1	3
2	Mollys viktiga kamp	1	151005		11	3	1
2	KD-duellen - om pakten	1	151007		9	3	3
2	Alliansen blottar sprickor i fasaden	2	151007		9	2	2
2	Wallströms KD-vädjan	1	151008		9	3	2
2	Decemberöverenskommelsen	1	151008		9	3	3
2	Åkessons KD-flört	1	151009		9	2	3
2	Hennes reaktion om DÖ var uppseendeväckande defensiv	2	151009		9	2	3
2	Skarsgårds rapkänga till SD	1	151009		11	3	1
2	DÖ-slaget blir en äkta rysare	1	151009		9	3	3
2	Ett av de mest sensationella politiska beslut jag någonsin har upplevt	2	151010		9	2	2
2	Kritiserad från start	3	151010		9	3	1
2	Löfvens krisplan	1	151010		9	1	2
2	Politikernas reaktioner	1	151010		9	3	2
2	Vägen till DÖ:s fall	1	151010		9	2	3
2	Sluta att spela rysk roulette	2	151010		9	3	1
3	Sverigedemokraternas nya "ungdomsförbund" sjösatt	1	151002		4	3	3
3	Löfven - så har hans första år vid makten varit	3	151003		11	3	3
3	Låt inte SD vinna dagen	2	151003		11	3	1

1

3	SD-man aktiv i nazistgrupp	1	151003	5	3	1	1
3	Carola Lemne drömmer om den svenska drömmen	4	151003	11	3	3	1
3	"När vi hjälps åt klarar vi mycket"	4	151004	11	1	2	1
3	Stockholm röstar som EU:s storstäder	3	151005	11	3	3	1
3	Svenskar borde lära sig att ta ansvar	2	151005	5	3	2	1
3	Orbán är färdig för hela Europa	4	151005	11	3	1	1
3	Majoriteten behåller sitt grepp	3	151005	11	3	3	1
3	Wangård redo att ta SD-debatt	1	151006	6	3	3	2
3	Vårt stöd kommer att öka enormt	1	151006	6	3	3	2
3	Sparförslag röstades ner	1	151006	6	3	3	1
3	Alliansen röstade ned sparförslag	1	151006	6	3	3	1
3	Hård strid om pakt väntar på rikstinget	1	151006	9	3	3	1
3	Det är hög tid att ta debatten med SD	1	151006	6	3	3	1
3	Björklund: Nyval hotar före jul	1	151007	9	3	3	1
3	Brist på idéer ett större problem än splittringen	3	151007	10	3	3	1
3	KD-ledaren beredd att lämna pakt	1	151009	9	2	3	1
3	Att vilja bryta DÖ är bara opportunist	2	151009	9	3	1	1
3	Stefan Löfven upprörd över beslutet	1	151010	9	2	3	2
3	Allianspartierna är eniga - nu är uppgörelsen över	1	151010	9	2	3	3
3	Behöver inte betyda regeringskris	3	151010	9	2	3	1
3	Jag litar på att de förtroendevalda har omdöme nog att själva avgöra vad som	1	151010	6	3	2	1
3	Varför reses inga statyer över Ingvar Carlsson?	2	151010	11	3	1	1
3	Paktens föll ihop efter KD:s nej	1	151010	9	2	3	1
3	Alla är tillbaka på ruta ett	2	151010	9	3	3	1
4	Att räkna huvuden inte målet	1	151002	11	3	1	1
4	Gränskontroll SD:s budgetnyckel	1	151002	10	3	3	3
4	Lång väg till att riva Stussen	1	151004	6	3	3	1
4	När tilliten står på spel	2	151004	11	3	2	1
4	Boden - en stad i förändring	4	151004	11	3	1	1
4	... svärmorsmarldöm	2	151004	4	3	3	1
4	Ett högt spel med framtiden som insats	3	151007	11	3	2	1
4	KD-samarbeten med S ökar	1	151008	6	1	3	1
4	Fler kommentarer	1	151010	9	1	3	1
4	Vad gäller saken?	1	151010	9	1	3	1
4	Stark S-reaktion efter alliansbesked	1	151010	9	3	3	1
4	Nya KD säger adjö till DÖ med besked	2	151010	9	3	3	1
4	DÖ hade förlorat sin praktiska funktion	2	151010	9	3	3	1
4	Kortlivad uppgörelse	1	151010	9	3	3	1

2

Resultat 2016:

Medium	Rubrik	Genre	Datum	Huvudsakligt ämne	Relationer	Gestaltning	Kommentarer
1	För Janne Josefsson finns inga sanningar	2	161001		5	3	3
1	Att rädda skolan kan bli en härlig stridsfråga för S	2	161002		3	3	1
1	Knivskarp inblick i vardagsrasismen	2	161003		11	1	1
1	Jimmie Åkesson tror arbetare är korkade	2	161004		3	1	1
1	Så stoppas rasisthögern	2	161005		11	1	1
1	SD-topp: Låt tidningen i landsorten gå under	1	161006		5	1	3
1	Inte vilken stolte som helst - utan också en rasist	2	161007		5	1	1
1	Björklund öppnar för S-samarbete	1	161007		1	1	2
1	Blästa debattörer	2	161007		1	3	4
1	Hans ståndpunkt - det enda rimliga	2	161008		9	3	4
1	Attackerna måste få ett slut nu	4	161008		11	1	2
1	Stora frågan - vem tar vem?	3	161009		1	3	4
1	Hagwall (SD) avgår efter rasistutspel	1	161009		5	3	2
1	Svensk politik har aldrig tidigare varit sämre än nu	2	161009		1	2	3
1	Pinsamt dåligt, Kinberg Batra	2	161010		1	3	2
1	Tjo faderittan men inte så mycket mer	2	161010		1	3	2
1	Åkesson och Löfven i storbråk	1	161010		5	3	1
1	SD:s motlener bjuder på osannolik mängd smörja	2	161010		3	1	2
1	Statsvetaren: De tycker illa om varandra	1	161010		1	2	4
1	AKB: Han är naiv	1	161010		1	3	2
2	Alliansen och de rödgröna jämnstora	3	161002		1	2	3
2	Jag har gått till en psykiatriker i 20 år	4	161002		1	3	3
2	Rädda museerna från normpoliserna	2	161002		5	3	3
2	SD-ledamot vill stoppa Bonnier	2	161006		5	1	1
2	Partiet tar avstånd från Hagwall	1	161006		5	3	2
2	M vill sänka skatten för låginkomsttagare	1	161006		1	2	3
2	TV WEBB-TV MOBIL-TV	4	161006		11	3	4
2	Pojken som tappade guldbyxorna	2	161007		11	3	3
2	SD-toppens grova naziskämt om judar	1	161007		5	1	1
2	Björklund öppnar för S-samarbete	1	161007		1	1	3
2	Polsk politik	2	161007		5	1	1
2	K-G Bergström: Ett orealistiskt utspel från Liberalerna	2	161008		1	2	3
2	SD-toppens hån mot minoriteter	1	161008		5	1	2
2	Hemliga planen	1	161008		1	3	3
2	När det gäller ens barns utbildning kan man inte vänta och ha	4	161008		1	3	3
2	Natt på museet	2	161009		5	3	3
2	SD är numera politiskt unika på endast ett sätt och det har m	2	161009		5	1	1

1

2	Avgrundssiffrorna	1	161009	1	3	3	1
2	Alliansvinsten	1	161010	1	3	3	3
2	Nazisbråket	1	161010	5	1	2	3
3	Regeringen gör grovjobbet åt Åkesson	2	161005	1	3	3	1
3	Förändringar kräver politik	2	161006	1	3	3	1
3	De andras analys av integrationen är ofullständig	1	161006	1	2	3	2
3	SD-ledamot: Bonniers makt måste minskas	1	161006	5	3	2	2
3	Politisk vilde stängs av	1	161007	5	1	4	2
3	SD-topp i video med nazistskämt	1	161007	5	3	1	3
3	Björklund vill samarbeta över blockgränsen	1	161007	11	1	2	1
3	Regeringen har svårt att få med fler på tåget	1	161007	3	3	3	1
3	Kristina Lindquist: Vad är det egentligen ni vill debattera med	2	161007	11	3	1	1
3	Konsten att skriva om historien	2	161008	5	3	2	1
3	"Kristina undrar hur jag kunde vara med och fatta ett sånt beslut"	4	161008	1	3	2	1
3	Stefan Löfven: Blockpolitiken skadlig	1	161008	1	2	2	1
3	De borgerliga splittrade om stöd från SD	1	161008	1	2	3	3
3	En ny giv för alliansen	2	161008	1	2	3	1
3	Hagwall avgår efter kritiken	1	161009	5	1	2	2
3	I kväll är det dags för politikerna att bekänna färg om SD	2	161009	5	1	1	1
3	Maktthunger i M kan bli hennes fall	2	161009	1	2	3	1
3	Moderatledaren stänger dörren för SD	1	161009	1	1	2	1
3	SD företrädare en dålig politik som bygger på dåliga värderingar	4	161009	1	1	2	1
3	Löfven backade efter storgärsl om nazism	1	161010	1	2	2	3
4	Finansministern: "en historisk dag"	1	161001	3	2	3	1
4	Ännu en storm för skandalernas man	4	161001	5	3	2	3
4	Har Strömquist blivit vänsterens terapeut?	2	161001	11	3	4	1
4	SD:s tillväxt kan bokföras på L:s konto	2	161002	1	3	3	1
4	Det är komplicerat	2	161003	1	2	3	1
4	Spelar Åkesson dum för att slippa svara?	2	161005	1	3	2	1
4	Budgeten för SD och M närmare	1	161006	3	2	3	2
4	Skämsmössan på för Moderaterna	2	161006	1	3	3	1
4	SD-frågan syns inte i tabellerna	2	161006	1	2	3	1
4	Folkinitiativ fixar folkomröstning	1	161007	6	2	3	1
4	Antisemitismen i SD-toppen	2	161007	5	1	1	1
4	Nytt SD-skämt om judar	1	161008	5	3	2	2
4	Det stormar i Alliansen efter Björklunds förslag	1	161008	1	2	3	1
4	Hagwall lämnar sina uppdrag	1	161009	5	3	3	1
4	Här blir den fula ankungen Jimmie Åkesson en svan	4	161009	11	3	2	1

2

4	Den konservativa återuppståndelsen	2	161009	1	2	3	1
4	Alliansen måste ha en plan	2	161009	1	3	3	1
4	Motvind för Jimmie Åkesson och SD i regeringsfrågan i går	1	161010	1	2	3	1

3